

Jaarverslag 2022

Vereniging voor Hervormd Christelijk Onderwijs

INHOUDSOPGAVE

1. ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID	5
Inleiding	5
Jaarrekening	5
Kernactiviteiten en Beleid	5
Doelstelling van de organisatie (Missie en visie en kernactiviteiten)	5
Missie.....	5
Visie	6
Juridische structuur	7
Organisatiestructuur	7
Governance ontwikkelingen.....	8
Code goed bestuur	8
Bestuurssamenstelling	8
Samenstelling toezichthoudend orgaan.....	9
Bezoldiging bestuur en toezichthouders.....	9
Bekostigingsgrondslag.....	9
Allocatie van middelen naar schoolniveau.....	9
2. ONDERWIJS.....	10
Onderwijskundige ontwikkelingen.....	10
Passend Onderwijs	12
Onderwijsachterstanden	13
Kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg.....	14
Nationaal Programma Onderwijs	15
Onderwijsresultaten	15
3. PERSONEEL	16
Strategisch personeelsbeleid	16
Zaken met een behoorlijke personele betekenis en toekomstige ontwikkelingen	16
Personele bezetting.....	17
Ziekteverzuim	17
Beleid inzake beheersing aanvragen uitkeringen na ontslag.....	18
Toelating en toegankelijkheid	18
4. OVERIGE BELEIDSTEREINEN	19
Horizontale verantwoording	19
Klachtenafhandeling.....	19

Horizontale dialoog en verbonden partijen	19
Samenwerking.....	20
Huisvesting en duurzaamheid	20
Zaken met politieke of maatschappelijke impact	20
Sociale veiligheid	21
Stellige bestuurlijke voornemens.....	21
Onderzoek	22
Visitatie.....	22
Maatschappelijke aspecten van het ondernemen.....	22
5. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND BESTUUR	23
6. FINANCIËLE POSITIE OP BALANSDATUM.....	24
Toelichting op de balans.....	24
Materiële vaste activa	24
Vorderingen.....	24
Liquide middelen	24
Eigen vermogen.....	25
Vorzieningen.....	25
Langlopende schulden.....	25
Kortlopende schulden	25
7. ANALYSE RESULTAAT	26
8. ANALYSE REALISATIE HUIDIG JAAR VERSUS REALISATIE VOORGAAND JAAR EN REALISATIE HUIDIG JAAR VERSUS BEGROTING	26
Toelichting op de staat van baten en lasten	26
Rijksbijdragen OCenW	26
Overige overheidsbijdrage	27
9. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	29
Kengetallen.....	29
Balans	30
Staat van baten en lasten	31
Financiële kengetallen.....	32
10. OVERIGE RAPPORTAGES.....	33
Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	33
Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	33
Normatief eigen vermogen	34

KENGETALLEN..... 35

1. ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID

Inleiding

In dit bestuursverslag wordt aandacht besteed aan de activiteiten van de Vereniging Hervormd Christelijk Onderwijs in het jaar 2022.

Jaarrekening

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2022 van de Vereniging Hervormd Christelijk Onderwijs is opgesteld door Dyade Onderwijsbedrijfsvoering B.V. Deze jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor RA12 registeraccountants.

Kernactiviteiten en Beleid

Onder het bevoegd gezag van de Vereniging Hervormd Christelijk Onderwijs, met bevoegd gezag nummer 24065, valt de school De Brug met het brinnummer 06E1.

Doelstelling van de organisatie (Missie en visie en kernactiviteiten)

Onze school is een christelijke basisschool voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. Wij hanteren het leerstofjaarklassensysteem, met veel aandacht voor het individuele kind. Onze school staat open voor alle leerlingen die aangemeld worden door hun ouders/verzorgers (tenzij het schoolondersteuningsprofiel verheldert dat wij een de juiste ondersteuning c.q. het juiste onderwijs niet kunnen bieden). Het is ons doel om leerlingen cognitief, sociaal en algemeen te ontwikkelen, zodat ze kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs. Naast kennisoverdracht besteden we veel aandacht aan de culturele, creatieve en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen.

Het is ons doel om leerlingen cognitief en sociaal te ontwikkelen, zodat ze goed voorbereid kunnen doorstromen naar een passende vorm van vervolgonderwijs. We proberen de leerlingen op te voeden tot volwaardige, zelfstandige en respectvolle burgers.

Onze geloofsovertuiging bepaalt in belangrijke mate onze manier van omgaan met elkaar en met de kinderen. We zijn ervan overtuigd dat ieder mens een uniek, waardevol schepsel is. "De Brug" is een school die een praktische invulling wil geven aan haar christelijke identiteit. We proberen de kinderen dan ook respect voor elkaar bij te brengen.

Het motto van de school is:

De Brug slaat een waarde(n)volle brug naar het voortgezet onderwijs

Missie

In de slogan zitten alle aspecten van de missie 'verpakt':

Een brug is het zinnebeeld van een veilige overtocht over een gevaarlijke of moeilijk te nemen barrière. Uiteraard wordt hier bedoeld de overgang van het basisonderwijs naar voortgezet onderwijs. Met het woord waardevol proberen we aan te geven dat die overgang, dankzij het onderwijs op onze school goed zal verlopen. De woordenspel 'waardenvol' heeft te maken met de christelijke identiteit. De Brug is een basisschool met christelijke waarden en normen, die leerlingen en leerkrachten in staat stelt zich naar eigen mogelijkheden te ontwikkelen op alle gebieden, om van daaruit actief mee te werken in een leefbare, veranderende samenleving. In ons onderwijs richten wij ons vooral op brede ontwikkeling, zelfstandig denken en handelen, en betekenisvolle en realistische activiteiten. Door deze kennis zijn onze leerlingen zeker aan de overkant van de brug.

Kenmerken van de school

De kernwaarden zijn:

- Respect
We hebben respect voor alle mensen om ons heen. Ook gaan we zorgvuldig om met de natuur en onze leefwereld. "Laat iedereen in zijn/haar waarde" is een belangrijke regel op onze school.
- Veiligheid
Onze school moet een veilige omgeving zijn. Niet alleen onder schooltijd, maar ook ervóór en erna. Kinderen moeten zich veilig voelen en graag naar school gaan..
- Saamhorigheid
Wij vinden het van groot belang dat onder de kinderen, ouders en team een groot gevoel van saamhorigheid heerst: Samen maken we er een leuke school van, samen doen we leuke dingen, samen leren we nieuwe dingen, samen vieren we feesten, etc.
- Normen en waarden
We willen de kinderen kennis laten maken met Jezus Christus. De christelijke normen en waarden zijn de rode draad van ons handelen.

In de schoolgids wordt de missie van de school als volgt omschreven:

"Op CBS De Brug maak je een goede start! Naast leerprestaties vinden we het vanuit onze Protestants-Christelijke identiteit belangrijk dat we elkaar ruimte geven, elkaar waarderen en respecteren. We streven dan ook naar een veilige en kindvriendelijke sfeer met duidelijkheid en structuur. Onze identiteit komt tot uitdrukking in de manier waarop we met elkaar omgaan. Daarmee bedoelen wij dat we kinderen vertrouwd maken met waarden als rechtvaardigheid, eerlijkheid, verdraagzaamheid, vergeving en vertrouwen. We helpen kinderen opvoeden tot mensen, die open staan voor de ander en vertrouwen hebben in het leven in een steeds veranderende samenleving".

Dagelijks bespreken we onderwerpen die het wereldbeeld van het kind vormen. Naar aanleiding van actuele gebeurtenissen of Bijbelverhalen uit de methode "Kind op Maandag" gaan we het gesprek aan met de leerlingen, zodat ze hun eigen levensbeschouwing ontwikkelen.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich veilig en geborgen voelen. Ieder kind moet zich geaccepteerd voelen, onafhankelijk van geloof, ras, sekse, taal of culturele achtergrond. Kinderen die zich geaccepteerd weten, voelen zich veilig. Je veilig voelen is een van de basisvoorwaarden om je goed te kunnen ontwikkelen.

Onze school is een school, waar alle leerkrachten de kinderen kennen en de kinderen alle leerkrachten kennen. Op het plein spelen oudere en jongere kinderen met elkaar, dit bevordert de saamhorigheid. Tevens worden onze ouders nauw betrokken bij ons onderwijs, samen staan we voor de opvoeding van uw kind(eren)!

Visie

In dit strategisch beleidsplan is de visie beschreven. De visie vat de ambities en waarden van onze school samen.

Hierdoor realiseren we meer focus, we maken de visie uitvoerbaar en gedragen en de visie moet meetbaar zijn.

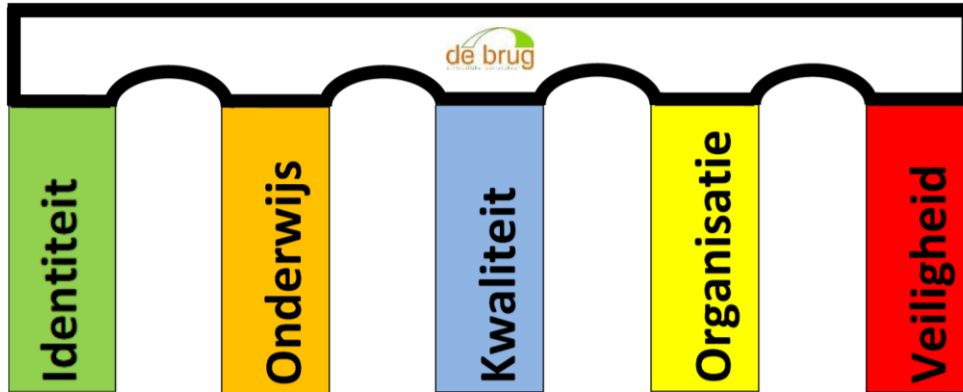
Meer focus realiseren we door:

- duidelijk(er) maken dat kinderen en team centraal staan.
- de ambities van onze school helderder te maken en uitleggen.

We willen dat de visie uitvoerbaar (duidelijk) is voor en gedragen kan worden door het team en dat de invulling door de experts - het team - wordt vormgegeven.

We moeten en willen een uitvoerbare en meetbare visie formuleren.

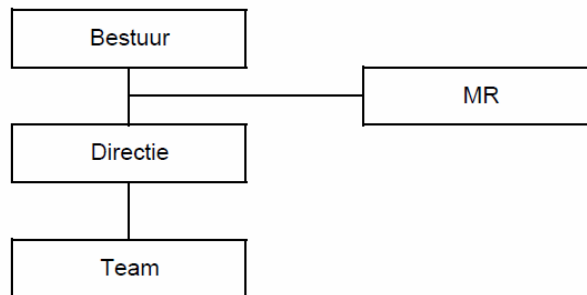
De visie is gefundeerd op 5 pijlers die wij belangrijk vinden om bovenstaand motto te realiseren.

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een vereniging. De Vereniging Hervormd Christelijk Onderwijs is op 10-11-1019 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Waalwijk onder dossiernummer 40271343. De juridische structuur is in 2022 ongewijzigd gebleven.

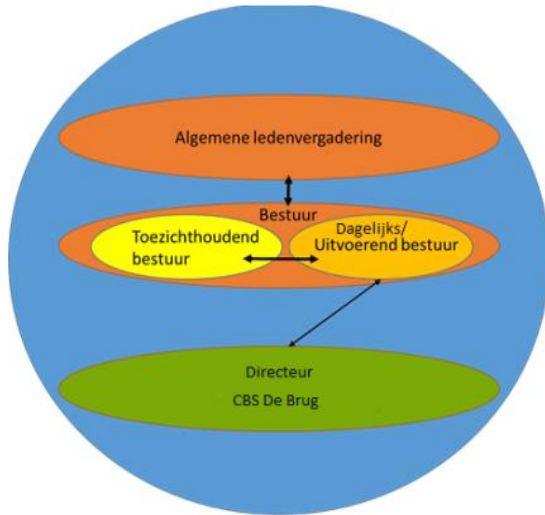
Organisatiestructuur

De vereniging kent een eenvoudige

organisatiestructuur. Er wordt sinds 2020 gewerkt met het zogenaamde 'DB-IT' model. Dit houdt in dat de directeur verantwoordelijk is voor de directe aansturing van de school. Dit gebeurt in overleg met het dagelijks bestuur. Het Intern Toezicht (IT) houdt in dit model toezicht op het Dagelijks Bestuur (DB).

In 2022 hebben geen wijzigingen in de organisatiestructuur plaatsgevonden.

Het bestuur legt tenminste eenmaal per jaar verantwoording af aan de leden via de Algemene Ledenvergadering en wordt door de algemene ledenvergadering gekozen.

Governance ontwikkelingen

De vereniging kent een algemene ledenvergadering en een bestuur. In 2019 is er een traject gestart voor een betere scheiding tussen bestuur en toezicht. Het bestuur is in 2020, conform de Code Goed Onderwijs Goed bestuur gescheiden in een intern toezicht en een dagelijks bestuur. Het toezichthoudende deel van het bestuur vervult de rol van toezichthouder. Het uitvoerende deel van het bestuur bepaalt het beleid op basis van het door het toezichthoudende deel van het bestuur gegeven kader.

Het Dagelijks Bestuur is belast met de uitvoerende taken voor de continuïteit van de school. Het Intern Toezicht (IT) heeft een toezichthoudende rol. De dagelijkse leiding van de school is in handen van de directeur, o.a. ondersteund door een managementteam.

Specifiek gekeken naar de bestuurlijke visie geeft het bestuur in het strategisch beleidsplan kaders aan. Directie en team maken de visie praktisch uitvoerbaar. Het Intern toezicht en de MR hebben een controlerende rol.

Gezien de gewenste scheiding tussen bestuurder en werknemer, maakt de directeur geen deel uit van het DB. De directeur vergadert wel samen met het DB en heeft een adviserende rol.

Code goed bestuur

Het bestuur heeft de Code Goed Bestuur van de PO-raad vastgesteld en er zijn geen afwijkingen van die code. De scheiding tussen bestuur en toezicht is statutair vastgelegd.

Bestuurssamenstelling

Het dagelijks bestuur is ultimo 2022 als volgt samengesteld:

- Mevr. Yolanda Netten (secretaris), moeder van Jonah (gr 2)
- Mevr. Annette Opstal (lid), moeder van Ruben (gr 6) en Meike (gr 7)

Voorzitter	:	Dhr. H. J. de Rooij
Secretaris	:	Mevr. Y. Netten (toegestreden)
Penningmeester	:	Dhr. S.C.B. Heller
Lid	:	Mevr. Annette Opstal (toegestreden)

Mevrouw G.M.C. van den Broek-Pruijssen is afgetreden.

Samenstelling toezichthoudend orgaan

Het Intern Toezicht oftewel toezichthoudend bestuur is ultimo 2022 als volgt samengesteld:

Toezichthoudend lid : De heer W.A. Martinus
Toezichthoudend lid : Dhr. H.J. Pruijsen
Toezichthoudend lid : Dhr. Niels van Ark
Toezichthoudend lid : Dhr. G. Timmermans

Bezoldiging bestuur en toezichthouders

De leden van het dagelijks bestuur en de leden van het Intern Toezicht oftewel toezichthoudend bestuur zijn niet in dienst van de vereniging. Er zijn geen voornemens dit in de toekomst te wijzigen. Er is sprake van een onbezoldigd bestuur en onbezoldigde toezichthouders. De vergoedingen vallen daarmee ruim binnen de kaders van de Wet bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Bekostigingsgrondslag

In 2021 is er een nieuwe wet aangenomen die de bekostiging duidelijker, eenvoudiger en voorspelbaarder moet maken (de vereenvoudiging van de bekostiging). Een belangrijke wijziging is dat de volledige bekostiging wordt vastgesteld per kalenderjaar in plaats van per schooljaar. De nieuwe bekostiging gaat per 1 januari 2023 in. Het aantal leerlingen dat een school telt, vormt de grondslag voor de bekostiging. De teldatum waarop het aantal leerlingen wordt bepaald, is verplaatst van 1 oktober naar 1 februari.

Het leerlingenaantal liet voorgaande jaren een stijgende lijn zien. Op 1 februari 2022 telde de school 117 leerlingen (zie onderstaande tabel). Dit betekent het leerlingaantal gestegen is. Het hogere leerlingaantal t.o.v. 2021 kan mogelijk worden verklaard door de verschuiving van de teldatum. Het aantal leerlingen is namelijk normaal gesproken altijd hoger in de tweede helft van het schooljaar. Dit maakt dat een goede vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk is.

Aantal leerlingen op de teldatum is als volgt:

01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	01-02-2022
98	107	112	117

Allocatie van middelen naar schoolniveau

De vereniging wil verantwoord financieel beleid voeren, waarmee de financiële middelen worden aangewend om een zo hoog mogelijke kwaliteit van het onderwijs te genereren, zonder dat financiële risico's in de organisatie ontstaan. Er valt één school onder het bestuur. Er hoeft derhalve geen herallocatie van middelen plaats te vinden. Alle middelen komen ten gunste van de school. Er is derhalve geen sprake van een aparte allocatie van de middelen naar schoolniveau.

2. ONDERWIJS

Hieronder volgt een evaluatie van de voorgenomen ambities gedurende de schoolplanperiode 2019-2023. Op basis van het schoolplan wordt ieder jaar een jaarplan opgesteld. Voor 2022 zijn de jaarplannen voor 2021-2022 en voor 2022-2023 van belang.

Hieronder wordt beschreven welke doelen in 2022 zijn gerealiseerd uit het jaarplan 2021-2022 en welke doelen op de agenda staan voor schooljaar 2022-2023. Zowel team als bestuur werkt planmatig aan verbeteringen aan de hand van school-, jaarplan en bestuursrapportages.

In 2022 is gestart met de voorbereidingen voor een nieuw schoolplan.

Onderwijskundige ontwikkelingen

Voor 2021-2022 waren in het schoolplan de volgende verbeterpunten op het gebied van onderwijs en kwaliteit opgenomen:

1. Op onze school wordt bij meerdere vakken gewerkt volgens het EDI-model.
2. Over vier jaar is het onderwijs op de school op het gebied van Begrijpend Lezen een voorbeeld voor andere scholen.
3. Onze school heeft zicht op de doorgaande ontwikkeling afgestemd op de onderwijsbehoeften van al onze leerlingen, ook die met een eigen leerlijn.
  - a. Het aanbod sluit aan bij het (beoogde) niveau van de leerlingen
  - b. De leraren stemmen de instructies af op de behoeften van de groep en individuele leerlingen
  - c. Het (passende) aanbod, de (passende) ondersteuning en/of de (passende) begeleiding zijn gericht op de ononderbroken ontwikkeling van een leerling
  - d. De school analyseert waar de ontwikkeling stagneert wanneer de leerlingen onvoldoende profiteren van het onderwijs
  - e. De school stelt vast wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen
  - f. Op basis van een analyse van de toetsgegevens wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoefte van individuele leerlingen.
4. De school beschikt over een professionele cultuur.
5. De school beschikt over een beleidsplan voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.
6. Op de school wordt er bij de vakken rekenen en spelling gewerkt met thema- en blokplannen.
7. De leerlingen zijn eigenaar van hun leer- en ontwikkelingsproces.
8. Op de school is een ZAT (ZorgAdviesTeam) aanwezig.
9. Er is een doorgaande lijn met PSZ/BSO opgesteld voor kinderen die vier jaar worden.

Het jaarplan 2021-2022 is geëvalueerd:

1. EDI is onze manier van instructie geven geworden. Bijna alle leerkrachten hebben EDI zich goed eigen gemaakt. In schooljaar 22-23 zullen klassenbezoeken staan in het teken van EDI en wordt dit weer gemonitord.
2. Er is subsidie aangevraagd voor de aanpak van de basisvaardigheden. We zien dat lezen achteruit gaat in alle groepen, met name in de bovenbouw. Terwijl hierop geïntensiveerd is. Met bibliotheek en de Kracht is onze aanpak bekeken en ook EDI wordt ingezet. Er is veel instructie geweest op de strategieën, maar dit heeft niet geleid tot verhoogde opbrengsten.
3. LVS-toetsen worden door leerkrachten in eerste instantie zelf geëvalueerd. Hierna met IB-er besproken en er worden plannen van aanpak opgesteld. Vanaf groep 6 worden de referentieniveaus naast de resultaten gelegd. Na elke LVS-afname wordt a.d.h.v. onze eigen opgestelde normen gekeken, of we de referentieniveaus kunnen behalen. Zijn we niet tevreden, volgen er interventies in overleg met de IB-er.
4. Er is een Strategisch Beleidsplan opgesteld, vanuit dit plan zal een nieuw schoolplan 2023-2027 opgesteld worden. De structuur van het bestuur is aangepast en er is een jaarplanning opgesteld door DB, MR en IT. Aan de hand van deze planning komt de kwaliteitszorg structureel aan bod tijdens bestuursvergaderingen. Op teamniveau is er veel tijd en geld besteed om de hoognodige expertise en mankracht in school te halen. Er is beleid op HBB, een steeds meer doorlopende lijn vanaf groep 1, er wordt beleid opgesteld met de PSZ, er zijn gedragsexperts in de school, er is een ZAT. We zitten in de werkfase, dit vindt doorgang in schooljaar 22- 23.

5. Dit is aanwezig. Ook is er aanbod voor HBB-leerlingen uit de groepen 1 t/m 8. Er is een screeningsinstrument om HBB te herkennen in de groepen.
6. Dit is afgerond en werkt erg prettig. Er wordt gecompact en Zelfstandig Werken is in alle groepen op het rooster ingepland. Tijdens ZW bieden alle leerkrachten extra begeleiding en uitleg voor leerlingen die dat nodig hebben.
7. M.i.v. schooljaar 21-22 zijn er ouder-kindgesprekken. Kinderen geven hierin aan aan welke doelen ze gaan werken. Deze gesprekken vinden gedurende het schooljaar 3 a 4 x plaats, zo vergoten we het eigenaarschap van de leerlingen.
8. Dit is afgerond. In het ZAT participeren GGD, IB-ers, school-maatschappelijk werk, leerplicht en directie. Indien nodig ook team Wijz. Een ZAT vindt 3-4 x per jaar plaats.
9. Hierin zitten we in de werkfase. Ook het SWV is hierbij betrokken. We gaan hiermee door in schooljaar 22-23, dan hopen we een beleid hierop te hebben..

De aandachtspunten voor 2022-2023 zijn:

1. Op onze school wordt bij meerdere vakken gewerkt volgens het EDI-model.
2. Over 4 jaar is het onderwijs op onze school op het gebied van Begrijpend Lezen een voorbeeld voor andere scholen.
3. Onze school heeft zicht op de doorgaande ontwikkeling afgestemd op de onderwijsbehoeften van al onze leerlingen, ook die met een eigen leerlijn.
  - a. Het aanbod sluit aan bij het (beoogde) niveau van de leerlingen
  - b. De leraren stemmen de instructies af op de behoeften van de groep en individuele leerlingen
  - c. Het (passende) aanbod, de (passende) ondersteuning en/of de (passende) begeleiding zijn gericht op de ononderbroken ontwikkeling van een leerling
  - d. De school analyseert waar de ontwikkeling stagneert wanneer de leerlingen onvoldoende profiteren van het onderwijs
  - e. De school stelt vast wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen
  - f. Op basis van een analyse van de toetsgegevens wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoefte van individuele leerlingen
4. Onze school beschikt over een professionele cultuur.
  - a. Het team werkt aan de voortdurende verbetering van de eigen professionaliteit
  - b. De (G)MR wordt betrokken bij de beleids- en besluitvorming
  - c. Onze school beschikt over een competentieboekje waarin de verwachtingen ten aanzien van het lesgeven staan
  - d. beschreven
  - e. Op onze school hanteert de directie een effectieve gesprekkencyclus
  - f. Op onze school is er sprake van een professionele cultuur
  - g. Op onze school besteden we gericht aandacht aan scholing (professionalisering)
5. Op onze school wordt er bij de vakken rekenen en spelling gewerkt met thema- en blokplannen
6. Op de Brug zijn leerlingen eigenaar van hun leer- en ontwikkelingsproces
7. Er is een doorgaande lijn met PSZ/BSO opgesteld voor kinderen die 4 jaar worden, zodat binnen de school bekend is wat de ondersteuningsbehoefte zijn van de onderinstroomleerlingen.

Onderstaande opsomming geeft per onderdeel een nadere uitwerking van bovenstaande aandachtspunten:

1. Tijdens schooljaar 22-23 wordt gemonitord of er goede EDI-lessen worden gegeven en of deze een automatisme zijn geworden. De werkgroep EDI neemt klassenbezoeken af en geeft , indien nodig, begeleiding aan de leerkrachten. Directie legt flitsbezoeken af en komt onverwachts in de klassen kijken. Er worden logboeken opgesteld en bevindingen komen aan de orde bij de functioneringsgesprekken.
2. Wanneer de aangevraagde subsidie 'verbeteren basisvaardigheden' t.b.v. 148.624,- euro toegekend wordt, zal er gezocht worden naar externe deskundigen om ons leesonderwijs en met name Begrijpend Lezen te begeleiden. Hiervan moeten de resultaten significant verbeteren. Doel is dat de resultaten in schooljaar 2023-2024 verbeterd zijn t.o.v. de 3 voorgaande jaren. Meer concreet doel is om de opbrengsten te verhogen op de LVS-toetsen en bij de toetsen van Nieuwsbegrip. Vanaf groep 6 kijken we ook naar de referentieniveaus.

Doel is om 80% van onze leerlingen in groep 7 t/m 8 op niveau I of II te krijgen op de LVS toetsen en minimaal 75% op 2F uit te laten stromen.

3. De afgelopen schooljaren hebben we, o.l.v. de IB-er, hierin al grote stappen gezet. De leerkrachten zijn nu in staat de LVS-toetsen zelfstandig te analyseren en interventies op te stellen, hierbij kijkend naar het kind, de lesstof en zichzelf. Nu willen we dit schooljaar de overstap maken naar de IEP-LVS, daar we ook de IEP- eindtoets afnemen. Dan is er een nóg betere doorgaande ontwikkeling en hebben we een beter zicht op de ontwikkeling van onze leerlingen. Wij zijn ervan overtuigd dat de vraagstelling en opdrachten uit de Cito-LVS niet aansluiten bij de diverse methodes en hoe de kinderen gewend zijn te werken. Met de IEP-LVS wordt gekeken naar het totale kind, ook de sociaal-emotionele ontwikkeling zit geïntegreerd in de toetsen. De vraagstelling is kindvriendelijker en voor kinderen begrijpelijker opgesteld.
De leerkrachten stemmen instructies af op de groep en individuele leerlingen en kunnen zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling van al onze leerlingen
4. Hierin zijn, zowel op team- als bestuursniveau, al grote stappen gezet. Hieraan wordt een vervolg gegeven tijdens dit schooljaar. Uiteindelijk doel: Jaarlijks volgen leerkrachten en directie 2 cursussen voor eigen professionalisering. Daarnaast vindt er ook teamprofessionalisering plaats door onder meer het inplannen van studiedagen.
5. Tijdens rekenen en spelling werd er gewerkt met blok- en themaplannen. Nu wij sinds dit schooljaar werken in de groepen 3 t/m 6 met de nieuwe rekenmethode Pluspunt 4, is het dringende advies van de rekenexperts, om dit los te laten bij rekenen. Vanwege de nieuwe methode zal er een implementatietraining gevolgd worden en weten we wat en hoe we dit met rekenen gaan invullen. In groep 7/8 wordt dit schooljaar nog gewerkt met RekenZeker en Snappet, zij maken schooljaar 2023-2024 de overstap naar Pluspunt 4. Maar de trainingen worden wel gevolgd door deze leerkrachten. De reden dat groep 7/8 dit schooljaar nog niet overstappen, is op advies van de rekenexperts van Malmberg (de uitgever). Aangezien het niveau van de methode hoger ligt van RekenZeker, zullen resultaten gaan dalen, daar leerlingen en leerkrachten erg moeten wennen aan de nieuwe manier van rekenen. Met het oog op het VO hebben we bewust gekozen om RekenZeker in groep 7/8 voort te zetten.
6. Hierin zijn afgelopen schooljaar al de nodige stappen gezet, maar dit gaan we gedurende dit schooljaar verder uitbreiden en volgen.
7. De IB-er van groep 1/2 heeft, samen met de directeur, een bijeenkomst gehad met het SWV. Het SWV is hierin aan het ontwikkelen en neemt de PO-scholen uit de gemeente Waalwijk mee in dit proces. Wijzelf zullen vaker overlegmomenten plannen met de PSZ, zeker wanneer kinderen bij ons aangemeld worden die de PSZ bezoeken. Er ligt nu een afspraak, dat indien nodig, de IB-er participeert in het ZAT van de PSZ, mochten er zorgen om een leerling zijn. Met De Schat is dit lastig, daar de Schat een particuliere voorschool en BSO is. We gaan in dit schooljaar kijken hoe we de contacten met hen kunnen intensiveren.

Passend Onderwijs

We streven ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooiën. Het is belangrijk dat alle leerlingen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten. De juiste school is de school die voor de betreffende leerlingen Passend Onderwijs kan en gaat verzorgen. Als school hebben we inzichtelijk gemaakt welke mogelijkheden wij hebben en zien als school. Dit staat beschreven in het SchoolOndersteuningsPlan. Het SOP is een instrument om de ondersteuning die scholen bieden en de kwaliteit ervan op een eenvoudige manier in beeld te brengen. Het SOP functioneert daarmee als sturingsinstrument om leerlingen op basis van hun ondersteuningsbehoefte op de juiste school te plaatsen.

Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. In de eerste plaats moeten de leraren daarom de leerlingen goed kennen (wat is hun niveau?, wat zijn de kenmerken van de leerlingenpopulatie?). Daarna moeten de leerlingen goed gevolgd worden: hoe verloopt het ontwikkelproces? We volgen de ontwikkeling van leerlingen voortdurend (leraar), maar formeel gebeurt dit bij de groepsbesprekingen (2x per jaar, na de midden- en eindtoetsen). Tijdens de groepsbesprekingen komen aan de orde: de ontwikkeling van de groep als geheel (en het leraargedrag), de ontwikkeling van de subgroepjes (basis-extra instructie-verrijking) en de ontwikkeling van individuele leerlingen. De groepsbesprekingen worden gevoerd aan de hand van een agenda en geleid door de IB-er.

Onze school werkt volgens het leerstof jaarklassensysteem. Dat betekent dat leerlingen van dezelfde leeftijd zoveel mogelijk bij elkaar zitten en werken met methodes waarin de instructie en verwerking zoveel mogelijk volgens clustering wordt aangeboden. Er wordt in 3 niveaus gewerkt; leerlingen met basisinstructie, leerlingen met beknopte instructie en leerlingen met uitgebreide instructie. Daarnaast kunnen er leerlingen in de groep zitten met een eigen leerlijn. Voor het vak rekenen werken we leerjaar overstijgend. Dat wil zeggen dat alle groepen op dezelfde tijd rekenen en dat het in enkele gevallen mogelijk is dat een leerling in een lagere groep of in een uitzonderlijk geval in een hogere groep meedoet met de rekenles. De school besteedt veel aandacht aan (begrijpend)lezen, taal, spelling en rekenen.

Met betrekking tot de individuele leerlingen wordt besproken waar de ontwikkeling (waarom) stagneert en wat de interventies (kunnen) zijn om de achterstand te verhelpen. Om het ontwikkelproces te volgen, hanteren we het CITO-LVS. Leerlingen met een V- of IV-score, leerlingen die sterk terugvallen en leerlingen met een I-plus-score komen in aanmerking voor extra zorg. De centrale figuur bij zorg en begeleiding is de leraar. De intern begeleider heeft een coördinerende taak. Onze ambities zijn:

1. De leraren kennen de leerlingen
2. De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben
3. Ouders worden betrokken bij de (extra) zorg voor hun kind
4. Externe partners worden, indien noodzakelijk, betrokken bij de zorg voor leerlingen
5. De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
6. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard en de zorg voor zorgleerlingen
7. De school voert de zorg planmatig uit
8. De school gaat zorgvuldig de effecten van de zorg na
9. De intern begeleider coördineert de zorg en begeleiding

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. Ons schoolondersteuningsprofiel is in ontwikkeling. Daarin hebben we beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen geven. Onze ambities zijn:

1. Onze school beschikt over een ondersteuningsprofiel
2. Onze school biedt basisondersteuning
3. Onze school biedt extra ondersteuning voor leerlingen met diverse ondersteuningsbehoeften
4. Onze school beschikt over een strategisch beleid om de extra ondersteuning uit te breiden
5. De ouders zijn op de hoogte van ons ondersteuningsprofiel
6. De school participeert in netwerken om extra ondersteuning te kunnen garanderen

In de schoolgids staan de volgende ambities/doelen:

- de basisondersteuning verbeteren, zodat er meer preventief gehandeld zal/kan worden op eventuele problematieken die leerlingen ervaren in de groepen.
- het team professionaliseren in gedrag en een gedragsspecialist in de school krijgen
- het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen van groep 1 t/m 8 als een doorlopende lijn ontwikkelen. Dit onderwijs wordt in alle groepen op dezelfde wijze aangeboden.

Onderwijsachterstanden

De school ontvangt aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid. In het verslagjaar 2022 gaat het om een bedrag van € 7563. Aangezien er maar één school onder het bestuur valt, was er geen sprake van mogelijke herverdeling van de middelen.

Sinds schooljaar 2018-2019 verdeelt de overheid de middelen onderwijsachterstandenbeleid volgens een nieuwe methode. Dit gebeurt op basis van de CBS achterstandsscore. Vanaf schooljaar 2021-2022 is het budget volledig gebaseerd zijn op de nieuwe regeling.

Er is geen apart beleid ontwikkeld voor de inzet van de extra middelen. De middelen zijn ingezet voor de realisering van de ambities op het gebied van zorg en Passend Onderwijs. De extra middelen hebben ervoor gezorgd dat meer individuele begeleiding kon worden gegeven.

Kwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg

Onze school onderscheidt kwaliteit en kwaliteitszorg. We streven kwaliteit na en we zorgen ervoor dat de kwaliteit op peil blijft.

Om goed zicht te houden op de ontwikkeling van elk kind gebruiken we methodegebonden toetsen. Zo weten we in welke mate uw kind de aangeboden lesstof beheerst. Met methode-onafhankelijke toetsen over een langere periode onderzoeken we hoe uw kind het geleerde kan toepassen in een andere context. Hiervoor nemen we 2x per jaar de IEP LeerlingVolgSysteem toetsen af. Deze toetsen behandelen de onderwijsgebieden lezen, rekenen, taal en spelling. Aan de hand van al deze toetsen stellen we interventies op om onze manier van onderwijs te continueren of bij te stellen, hierbij kijkend naar de leerlingen maar ook de leraren.

We hebben ons kwaliteitsbeleid gecentreerd rond de volgende primaire visie-onderwerpen:

1. De leerkrachten zijn zichtbaar betrokken bij hun leerlingen en de school als zodanig;
2. Op onze school besteden we gericht aandacht aan scholing (professionalisering) en werken leraren continu aan hun competenties;
3. Er wordt goed samengewerkt tussen en binnen alle lagen van de schoolorganisatie (verticale verantwoording) en ouders worden zowel bij het onderwijs op onze school betrokken als geïnformeerd over meetbare en merkbare aspecten van het onderwijs (horizontale verantwoording).
4. Er is samen- en tegenspraak georganiseerd in gesprekken met een leerlingraad, met de MR, met een klankbordgroep van ouders of koffie-ochtenden met ouders;
5. De kwaliteit van het onderwijs wordt steeds geëvalueerd volgens de lijn: referentieniveaus, bestuurlijk kader, schoolplan: daartoe hanteren wij de PDCA-cyclus.

Naast deze primaire visie-onderwerpen hebben we nog enkele secundaire visie-onderwerpen:

1. Op onze school werken gekwalificeerde en zelfbewuste leerkrachten;
2. De directie hanteert een effectieve gesprekkencyclus waar alle teamleden aan deelnemen;
3. Leraren nemen deel aan collegiale consultatie, zowel binnen ons team als op andere scholen;
4. De kwaliteit van ons onderwijs wordt tweejaarlijks gemonitord aan de hand van een externe audit;
5. We betrekken de maatschappelijke omgeving bij ons onderwijs middels activiteiten en overlegmomenten;
6. We werken met gevalideerde meetinstrumenten om onze onderwijskwaliteit in beeld te brengen.

De directie hanteert adequate leiderschapsstijlen om de kwaliteit van het onderwijs te beïnvloeden.

Voor de kwaliteitszorg wordt gewerkt met WMK PO (Werken met kwaliteitskaarten). In 2021 zijn er door de ontwikkelingen in verband met Corona geen quick scans afgenomen. Wel is er een medewerkertevredenheidsonderzoek en een ouder- en leerlingtevredenheidsonderzoek afgenomen.

Om de kwaliteit beter te kunnen monitoren en waarborgen zijn de volgende (doorlopende) doelstellingen opgesteld:

- Wij evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn. Wij borgen onze kwaliteit (o.a. door zaken op schrift vast te leggen).
  - ➔ Actiepunten worden genoteerd bij de notulen van de TV's en komen elke vergadering terug op de agenda. Evaluatie wordt een vast agendapunt, hierop worden verbeterplannen gemaakt. Kortom, binnen de school evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn en borgen onze kwaliteit door o.a. zaken op schrift vast te leggen)
- Team kan toetsen analyseren op leerling-, leerkracht- en schoolniveau. N.a.v. een externe audit kunnen we onze kwaliteit evalueren en bijstellen.
  - ➔ Hoe te bereiken: Gesprekken IB-leerkracht, Teamvergaderingen en externe audit
- Zie ook het kopje "onderwijskundige ontwikkelingen". Met name het derde aandachtspunt voor het schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 is hier ook van toepassing.

Nationaal Programma Onderwijs

In het voorjaar van 2021 heeft ten behoeve van het Nationaal Programma Onderwijs een schoolscan plaatsgevonden om te inventariseren op welke gebieden achterstanden zijn ontstaan en welke interventies het beste konden worden ingezet om die achterstanden weg te werken.

Op basis van de schoolscan is gekozen voor de volgende interventies:

- klassenverkleining;
- extra handen voor de klas;
- nieuwe lesmethode en devices.

De eerste resultaten naar aanleiding van de uitvoering van de plannen zijn positief te noemen. Het verkleinen van de klassen en de extra beschikbare handen hebben een goede uitwerking voor de leerlingen. De resultaten van een aantal toetsen zijn aanzienlijk vooruitgegaan.

Het team is nauw betrokken geweest bij het maken van de keuzes. De medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de gemaakte keuzes. Ook de oudergeleding heeft mee kunnen denken en input geleverd voor de te kiezen interventies.

Net als vorig jaar is ook in 2022 uiting gegeven aan de gemaakte plannen omtrent de besteding van de NPO-gelden. De school heeft in 2022 € 73.000 ontvangen van OCW in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Van deze ontvangen middelen is in 2022 € 69.000 inzet, hiervan had 30,2% betrekking op extra inzet onderwijsondersteunend personeel en 69% op extra inzet onderwijzend personeel.

Onderwijsresultaten

Sinds vorig jaar is er gekozen voor de IEP-eindtoets in plaats van de CITO-toets, omdat deze toets vriendelijker is voor de leerlingen. Door de Corona-pandemie is in 2020 geen eindtoets afgenomen. In onderstaand overzicht zijn de Eindtoetsresultaten van de voorgaande jaren opgenomen.

	Schoolscore ongecorrigeerd	Landelijk gemiddelde ongecorrigeerd	Soort toets
2022	80,4	-	IEP
2021	80,6	-	IEP
2020	-	-	-
2019	533,2	535,7	CITO
2018	537,4	534,9	CITO

In onderstaande tabel zijn de uitstroomgegevens van de afgelopen jaren opgenomen:

Niveau	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Praktijkonderwijs	0	0	0	1
VMBO-basis/VMBO-kader	2	0	0	0
VMBO-kader	0	2	3	4
VMBO-kader/VMBO-gl/tl	3	0	0	0
VMBO-gemengd/theoretisch	0	4	3	4
VMBO/HAVO	3	2	2	5
HAVO	0	2	1	4
HAVO/VWO	3	1	1	2
VWO	3	1	3	0
Totaal	14	12	13	20

3. PERSONEEL

Strategisch personeelsbeleid

Het belangrijkste doel van het personeelsbeleid is het realiseren van de organisatiedoelen. Het personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school en aan de vastgestelde competenties. We gaan uit van de volgende competenties:

- Gebruik Leertijd
- Pedagogisch handelen
- Didactisch handelen
- Afstemming (HGW)
- Klassenmanagement
- Opbrenstgericht werken
- Beroepshouding
- Communicatie

De competenties en de criteria zijn verwerkt in een zogenaamde “grote kijkwijzer”. Daardoor borgen we dat onze doelen aan bod komen bij de groepsbezoeken. De inhoud van de grote kijkwijzer staat centraal bij vrijwel alle instrumenten voor personeelsbeleid en met name bij de werk-, functionerings- en beoordelingsgesprekken.

In het schoolplan is als aandachtspunt voor het personeelsbeleid opgenomen:

Onze school beschikt over een professionele cultuur.

- Het team werkt aan de voortdurende verbetering van de eigen professionaliteit
- Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen gestelde bekwaamheidseisen een rol
- Het interne toezicht wordt betrokken bij de beleids- en besluitvorming
- De (G)MR wordt betrokken bij de beleids- en besluitvorming
- Onze school beschikt over een competentieboekje waarin de verwachtingen ten aanzien van het lesgeven staan beschreven
- Op onze school hanteert de directie een effectieve gesprekkencyclus
- Op onze school is er sprake van een professionele cultuur
- Op onze school besteden we gericht aandacht aan scholing (professionalisering)

Professionalisering staat hoog op de activiteitenlijst. De POP's zijn weer nieuw leven ingeblazen. Collegiale consultatie is mogelijk gemaakt, leerkrachten hebben bij elkaar in de klas gekeken en ook zijn er bezoeken op andere scholen geweest. Er is vervanging geregeld in de groepen, zodat bovenstaande mogelijk is gemaakt. Professionalisering heeft zich, buiten individuele professionalisering, gericht op teamprofessionalisering m.b.t. EDI. De teamvergaderingen worden steeds meer inhoudelijk gemaakt en gaan niet meer alleen over organisatorische onderwerpen.

Zaken met een behoorlijke personele betekenis en toekomstige ontwikkelingen

In het voorjaar van 2022 is het bestuursformatieplan 2022-2025 opgesteld en vastgesteld. De formatie voor het schooljaar 2022-2023 kon worden gerealiseerd binnen de kaders van de meerjarenbegroting. Op basis van de verwachte ontwikkeling van het leerlingenaantal kan deze formatieve inzet ook in 2023-2024 worden gehandhaafd.

Er wordt de komende jaren geen ontslag op bedrijfseconomische gronden verwacht.

Personele bezetting

In onderstaand overzicht is de personele bezetting per 31 december 2022 opgenomen. Op 31 december 2022 waren 13 medewerkers in dienst van de vereniging, met een totale werktijdfactor van 8,66 fte.

Functie	wtf 2022	personen	man	vrouw	wtf 2021
Directeur	0,8125	1	0	1	0,9625
Leraar	5,3500	9	0	9	5,4075
Leraarondersteuner	0,9125	1	0	1	0
Schoolondersteuner	0,9500	1	1	0	0,9500
Onderwijsassistent	0,6375	1	0	1	0,6375
Totaal:	8,6625	13	1	12	7,9575

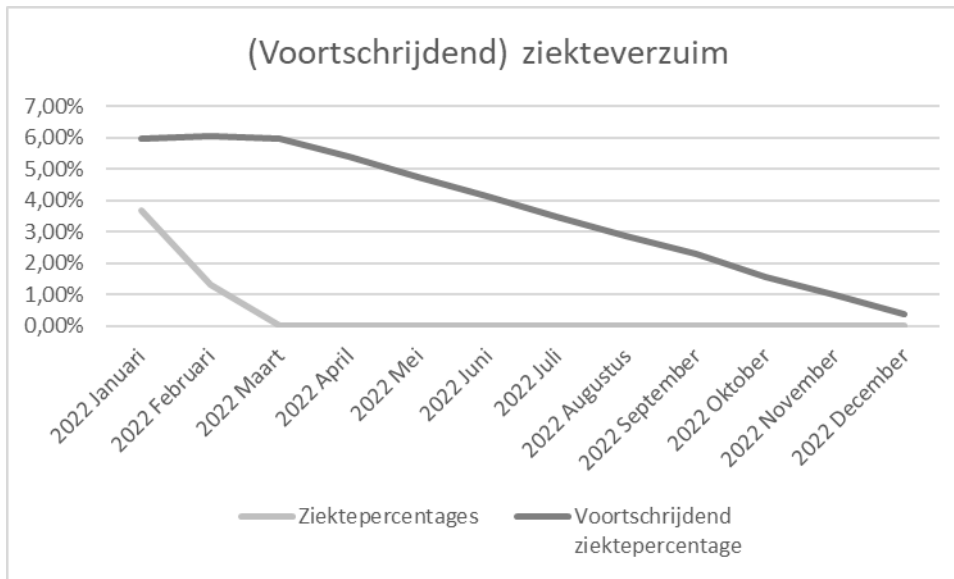
Op 31 december 2021 waren 11 personen in dienst met een totale werktijdfactor van 7,96 fte. De totale personele bezetting is dus toegenomen. Wel is er een kleine verschuiving zichtbaar van onderwijzend personeel naar onderwijsondersteunend personeel. De oorzaak van de toegenomen formatieve inzet is de besteding van de gelden Nationaal Programma Onderwijs.

Ziekteverzuim

In onderstaande grafiek en tabel is het ziekteverzuimpercentage (VP) per maand en het voortschrijdend verzuim (VVP) opgenomen. Het voortschrijdend verzuim is het verzuim in de afgelopen twaalf maanden, dus het voortschrijdend verzuim in juli 2022 is het verzuim in de periode augustus 2021 t/m juli 2022.

Het ziekteverzuimpercentage is in 2022 sterk gedaald, nadat er vorige jaar een sterke toename in het ziekteverzuim was. Het ziekteverzuim ligt onder het landelijke gemiddelde. Er zijn enkele medewerkers langdurig met ziekteverzuim.

Jaar Maand	Ziektepercentages	Voortschrijdend ziektepercentage
2022 Januari	3,66%	5,97%
2022 Februari	1,33%	6,04%
2022 Maart	0,00%	5,95%
2022 April	0,00%	5,39%
2022 Mei	0,00%	4,74%
2022 Juni	0,00%	4,12%
2022 Juli	0,00%	3,49%
2022 Augustus	0,00%	2,87%
2022 September	0,00%	2,29%
2022 Oktober	0,00%	1,54%
2022 November	0,00%	0,98%
2022 December	0,00%	0,39%

De dalend trend wat betreft het ziekteverzuim is heel goed zichtbaar in de bovenstaande grafiek.

Beleid inzake beheersing aanvragen uitkeringen na ontslag

Het beleid van het bestuur is erop gericht dat wordt voorkomen dat personeelsleden worden ontslagen. Indien daarvan wel sprake is, zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbieden van een loopbaanbegeleidingstraject waarbij een nieuwe werkring buiten het onderwijs wordt gevonden. In 2022 was er geen sprake van gedwongen ontslag.

Toelating en toegankelijkheid

Nieuwe leerlingen zijn gedurende het hele jaar welkom. Graag vertellen we u in een kennismakingsgesprek en een rondleiding hoe we lesgeven. De meeste ouders komen voor een gesprek als hun peuter 3 jaar is. Meldt u dus bijtijds aan voor een kennismakingsafspraken. We kijken in het gesprek of ons onderwijs optimaal aansluit bij de eventuele (extra)ondersteuningsbehoeften van uw kind. Nadat het aanmeldingsformulier is ingeleverd, ontvangt u binnen zes weken een schriftelijke bevestiging dat uw zoon of dochter welkom is. Ook wordt hierin vermeld in welke groep hij/zij wordt geplaatst.

U krijgt een rondleiding als de school in volle gang is. Dan proeft u de sfeer en ziet u hoe kinderen les krijgen. Tijdens de rondleiding en het gesprek is er alle ruimte om uw vragen te stellen. U krijgt een informatiepakketje mee voor thuis. Een overstap vindt bij voorkeur plaats bij de start van het schooljaar, tenzij u gedurende het schooljaar verhuist naar Waspik.

4. OVERIGE BELEIDSTEREINEN

Horizontale verantwoording

De school vindt goede contacten met ouders van groot belang, omdat school en ouders dezelfde doelen nastreven: de algemeen menselijke en cognitieve ontwikkeling van (hun) kinderen. Ouders worden daarom gezien als gelijkwaardige gesprekspartners. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. Voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind.

De afspraken zijn:

- de school betreft ouders bij schoolactiviteiten
- de school stelt zich op de hoogte van de opvattingen en de verwachtingen van ouders en houdt daar rekening mee
- de school geeft een schoolgids uit, waarin de kenmerken van de school zijn beschreven
- de school geeft regelmatig een nieuwsbrief uit, waarin actuele zaken worden beschreven
- de school laat zich informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis
- de leraren informeren de ouders regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling van hun kind
- de leraren stimuleren onderwijsondersteunend gedrag van ouders in de thuissituatie

In het kader van de kwaliteitszorg worden regelmatig vragenlijsten bij zowel ouders als leerlingen afgenomen. De resultaten van deze vragenlijsten worden gebruikt voor de beleidsbepaling en indien nodig wordt direct tot beleidsaanpassing over gegaan.

Naast de verantwoording van de school naar de ouders is er ook sprake van verantwoording van het bestuur aan de leden van de vereniging. Hiervoor vindt jaarlijks een algemene ledenvergadering plaats.

Klachtenafhandeling

De school beschikt over een klachtenregeling. De kern van het klachtenbeleid is dat klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en de schoolleiding op een adequate manier worden afgehandeld. Indien dat echter gelet op de aard van de klacht niet mogelijk is of als afhandeling niet naar tevredenheid is verlopen, kan men een beroep doen op de klachtenregeling.

Samengevat zijn de volgende stappen beschreven:

- 1 naar de interne vertrouwenspersoon
- 2 naar de externe vertrouwenspersoon
- 3 naar de landelijke klachtencommissie

De school is voor de klachtencommissie aangesloten bij de landelijke klachtencommissie primair en voortgezet onderwijs te Voorburg.

Er zijn in 2022, net zoals in de jaren ervoor, geen formele klachten ingediend door leerlingen of ouders van leerlingen.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Vanaf 1 augustus 2014 is de school verbonden aan het nieuwe Samenwerkingsverband Primair Onderwijs 30-10. Door de aangesloten schoolbesturen wordt gezamenlijk vormgegeven aan een stelsel waarbij sprake is van flexibele inrichting van de speciale onderwijszorg. Hierdoor zijn besturen en scholen in staat aan de zorgvraag en zorgplicht te voldoen.

Er waren binnen het samenwerkingsverband geen ontwikkelingen die directe invloed hebben op de school of de vereniging. De van het samenwerkingsverband ontvangen middelen zijn ingezet voor verdere verbetering van de zorgstructuur en voor individuele leerlingzorg.

Samenwerking

Met de andere scholen voor primair onderwijs in Waalwijk vindt regelmatig overleg plaats. Met de scholen voor het voortgezet onderwijs waar de leerlingen naar uitstromen vindt eveneens regelmatig overleg plaats. Dit zijn het Willem van Oranjecollege, de Waalwijk mavo, het Dongemond college, het Combreurcollege en het Dr. Mollercollege. Het overleg vindt plaats binnen het POVO-overleg (primair en voortgezet onderwijs) en door één op één contacten.

Met de gemeente Waalwijk is regelmatig overleg over de huisvesting, over het Lokale Educatieve Agenda en het OGO (op overeenstemming gericht overleg).

Bij geen van de organisaties waarmee wordt samengewerkt zijn ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de vereniging of de school.

Huisvesting en duurzaamheid

Eind 2017 is het nieuwe schoolgebouw, na jaren van voorbereiding, opgeleverd. Op 19 februari 2018 heeft de verhuizing naar het nieuwe gebouw plaatsgevonden.

Het nieuwe gebouw voldoet helemaal aan de normen voor een “frisse” school. De luchtkwaliteit in het gebouw voldoet aan alle door de GGD gestelde normen. De inrichting van het gebouw is zoveel mogelijk anti-allergeen. De energie in het nieuwe gebouw wordt voor een groot deel opgewekt met zonnepanelen. Er wordt geen gebruik meer gemaakt van aardgas. Het gebouw heeft vloerverwarming en maakt gebruik van een “aardwarmte-installatie”. Daarmee kan het gebouw in de zomermaanden ook gekoeld worden. Dit alles, samen met een heel goede isolatie, zorgt dat het nieuwe gebouw heel energiezuinig/milieusparend is.

Het huidige schoolgebouw is echter te klein geworden gelet op het huidige leerlingaantal. Het gebouw is in 2017 gebouwd op basis van toenmalige prognoses van het leerlingaantal. Hierbij is uitgegaan van een gebouw voor 80 leerlingen. In werkelijkheid ligt het aantal leerlingen structureel hoger. Op 1 februari 2022 heeft de school 117 leerlingen. Op termijn groeit het aantal leerlingen naar 121. De gemeente Waalwijk heeft in het meerjareninvesteringsprogramma Onderwijshuisvesting 2022-2025 aangegeven dat er recht is op een uitbreiding. De toekenning geeft recht op een permanente uitbreiding van de school met 168m² en een uitbreiding eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair met 162m². De uitbreiding wordt naar verwachting in het schooljaar 2023-2024 gerealiseerd. De bedoeling is om de uitbreiding van de school te realiseren op een aangelegen stuk grond. Het kopen van de grond heeft echter tot op heden veel voeten in aarde. Het verdere verloop van de uitbreiding van het gebouw is hiervan sterk afhankelijk.

In 2019 is het meerjarenonderhoudsplan opgesteld.

Zaken met politieke of maatschappelijke impact

Het afgelopen jaar heeft het onderwijs vaak de politieke aandacht gekregen in verband met de werkdruk die als (zeer) hoog wordt ervaren en het toenemende lerarentekort. Het lerarentekort wordt steeds duidelijker merkbaar, ook in onze regio. De komende jaren zal het waarschijnlijk steeds moeilijker worden om vervangers te vinden. Dit betekent dat maatregelen nodig zijn om hier een passende oplossing voor te vinden. Op politiek niveau is er veel aan gelegen om hier een verandering in te brengen. Ook binnen school blijft bewijswording en aandacht rondom deze ontwikkelingen van belang.

Een ander onderdeel dat steeds meer aandacht krijgt en vraagt is sociale veiligheid. Vanaf 2022 is dat ook één van de maatschappelijk thema's. Dat zijn onderwerpen die door het ministerie van OCW worden aangewezen en verplicht moeten worden opgenomen in het bestuursverslag. De school zal hier de nodige aandacht aan blijven geven. Zie hiervoor ook het kopje “sociale veiligheid”.

Sociale veiligheid

Als bestuur zijn we ons bewust van het belang om de sociale veiligheid te borgen voor alle personeelsleden en iedere leerling. Kinderen moeten de schoolomgeving als een veilige omgeving ervaren. Daarom willen wij een sfeer scheppen waarin zij zich veilig voelen. Het is belangrijk dat iedereen gerespecteerd wordt en zich persoonlijk gewaardeerd voelt. In de maatschappij is er groeiende aandacht voor racisme, discriminatie, pesten, veiligheid van LHBTI'ers en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Ook binnen het onderwijs zien we deze ontwikkeling. Voor de aankomende jaren heeft de overheid een aantal veranderingen op de agenda geplaatst. Zo zal er een meldpunt gecreëerd worden voor ouders/verzorgers en leerlingen en komt er een meldplicht sociale onveiligheid voor scholen. Ook wordt de jaarlijkse monitoring uitgebreid en verdiept. We zullen hier als bestuur ook uitvoering aan geven vanuit de verantwoordelijkheid die we hierin hebben, waarbij we het belang van een veilig en sociaal leer- en werkklimaat blijvend onder ogen zien en benadrukken. We proberen aan dit leer- en werkklimaat op een positieve wijze bij te dragen en eventuele bedreigingen van de sociale veiligheid voortijdig te herkennen en te voorkomen. De school is een oefenplaats en brengt actief burgerschap en sociale integratie in de praktijk.

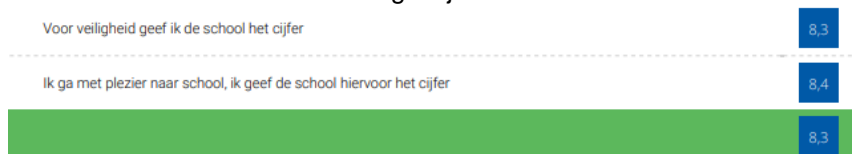
Dit komt onder meer tot uitdrukking in de volgende zaken. Jaarlijks stellen we met alle leerlingen klassenregels en afspraken op. Deze hangen op een duidelijk zichtbare plaats en in de klassen en alle leerlingen ondertekenen deze afspraken. Tevens werken wij met de methode Kwink: een online methode voor sociaal-emotioneel leren, inclusief burgerschap en mediawijsheid. Kwink biedt een doordacht programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep. Deze methode sluit goed aan bij de principes van PBS (Positive Behaviour Support).

Mocht er ondanks de bovengenoemde inspanningen sprake zijn van pestgedrag, discriminatie of ander ongewenst en ongepast gedrag, zullen we hier kortdaat en gericht tegen optreden. Om dit te monitoren vragen we leerlingen naar hun ervaringen. Er worden vragenlijsten afgenomen van WMK vragenlijst PO en de Vensters vragenlijst. De uitkomsten stemde tot dankbaarheid.

In onderstaande tabel ziet u de gemiddelde tevredenheid en sociale veiligheid op schoolniveau zoals deze naar voren kwam uit de Vensters vragenlijst. Een hoog cijfer betekent dat de leerlingen het fijn vinden in de klas, zich veilig voelen en weinig (of niet) gepest worden.

	Gemiddeld cijfer	Aantal respondenten
Algemene tevredenheid	8,0	38
Welbevinden	6,9	38
Ervaren veiligheid	8,3	38
Aantasting veiligheid	8,8	38

De uitkomsten van het WMK vragenlijst:

Onder zowel leerlingen en personeel wordt er blijvend aandacht gevraagd voor en besteed aan het voorkomen, signaleren en aanpakken van een sociale onveilige situatie. We blijven er met elkaar zorg voor dragen dat de school een veilige omgeving is waarin iedereen zichzelf kan ontwikkelen en zijn of haar kwaliteiten kan inzetten ten dienste van elkaar en de maatschappij.

Stellige bestuurlijke voornemens

Het bestuur heeft voor 2023 geen andere stellige voornemens met grote financiële impact anders dan de voornemens zoals zijn opgenomen bij de diverse onderdelen. Er zijn eveneens in 2023 nog geen bestuursbesluiten genomen die een belangrijke wijziging van het beleid betekenen of die een grote financiële impact hebben.

Onderzoek

De school verricht geen onderzoeksactiviteiten en heeft geen plannen dit te ontwikkelen.

Visitatie

In de Strategische Agenda Samen werken aan goed onderwijs 2018-2021 is afgesproken dat alle leden van de PO-Raad meedoen aan bestuurlijke visitaties. Deze afspraak is verder uitgewerkt in de vernieuwde Code goed bestuur die op 1 januari 2021 in werking is getreden. In het kader van het actief werken aan de professionaliteit van de organisatie neemt het bestuur periodiek (eens in de vier jaar) deel aan collegiale bestuurlijke visitatie.

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaats gevonden.

Maatschappelijke aspecten van het ondernemen

Bij alle activiteiten die de school ontplooit tracht zij aandacht te hebben voor economische, milieu- en sociale aspecten van haar omgeving. De school tracht een bijdrage te leveren aan duurzaamheidsontwikkeling en het welzijn van haar medewerkers en leerlingen en omgeving, teneinde de kwaliteit van de gemeenschap te verbeteren. Zichtbaar in de keuzes die als organisatie gemaakt worden bij bijvoorbeeld inkoop en renovatie, maar ook zeker in de vorming en bewustwording van de leerlingen. Aandacht voor goede arbeidsomstandigheden is er continu.

5. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND BESTUUR

De vereniging hanteert wat betreft het intern toezicht sinds 2020 het DB-IT-model. De voorzitter, penningmeester en secretaris ontwikkelen als DB samen met de directeur het beleid. Gezien de gewenste scheiding tussen bestuurder en werknemer, maakt de directeur geen deel uit van het DB. De directeur vergadert wel samen met het DB en heeft een adviserende rol. Het Intern Toezicht (IT) houdt in dit model toezicht op het Dagelijks Bestuur (DB).

Het bestuur heeft de Code Goed Bestuur van de PO-raad vastgesteld en er zijn geen afwijkingen van die code.

Het bestuur bestaat in totaal uit zes tot acht personen die door de algemene ledenvergadering worden benoemd. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, hetgeen betekent dat het Intern Toezicht / toezichthoudend bestuur idealiter uit drie tot vijf leden bestaat.

De leden van het Intern Toezicht / toezichthoudend bestuur zijn op 31 december 2022:

- Dhr. N. van Ark (nieuw toegestreden)
- Dhr. W. Martinus
- Dhr. H. Pruijzen
- Dhr. G. Timmermans (nieuw toegetreden)

De bevoegdheden van het dagelijks en Intern toezicht zijn in 2011 vastgelegd bij de statutenwijziging. Het dagelijks bestuur is belast met het besturen van de school en vereniging en bevordert dat het onderwijs in de school overeenkomstig de grondslag van de vereniging is. Het toezichthoudend bestuur is belast met het toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden van het dagelijks bestuur en staat het dagelijks bestuur met raad terzijde. Het toezichthoudend bestuur is belast met:

- het goedkeuren van de begroting en het jaarverslag en, indien van toepassing, het strategisch meerjarenplan van de school;
- het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur en afwijkingen van die code;
- het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school;
- het aanwijzen van de accountant;
- het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld onder bovenstaande punten, in het jaarverslag.

Het toezichthoudend bestuur is in 2022 met regelmaat in vergadering samengekomen. Het toezichthoudend bestuur heeft in 2022 de taken en bevoegdheden uitgevoerd zoals opgenomen in het statuten. Naast de financiële zaken zoals het aanwijzen van de accountant voor de controle van de jaarrekening 2022, waren de belangrijkste onderwerpen:

- Formatieplan 2022-2023
- strategisch beleidsplan
- Management statuut
- Formatieplan 2022-2023
- Jaarplan
- NPO-gelden
- Bestuursstructuur
- Functioneren van bestuurders en toezichthouders
- Strategische personeelsplanning
- Goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag 2021
- Goedkeuring van de begroting 2022
- Goedkeuring meerjarenbegroting

De toezichthouders concluderen dat de rijksbijdragen op doelmatige wijze zijn besteed ten behoeve van het onderwijs en dat aan de wettelijke voorschriften is voldaan.

Het intern toezicht heeft tijdens de bestuursvergaderingen een goed beeld gekregen van de verbeteringen en ontwikkelingen aangaande de onderwijskwaliteit. Het toezichthoudend lid is van mening dat in 2022 een bijdrage is geleverd aan het realiseren van de doelstellingen van de stichting zoals opgenomen in het algemene deel van het bestuursverslag en het strategisch beleidsplan.

6. FINANCIËLE POSITIE OP BALANSDATUM

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Materiële vaste activa	€ 76.117	€ 76.468	Eigen vermogen	€ 275.408	€ 226.354
Vorderingen	€ 23.504	€ 41.623	Voorzieningen	€ 155.513	€ 136.306
Liquide middelen	€ 432.030	€ 322.947	Langlopende schulden	€ 487	€ 727
			Kortlopende schulden	€ 100.243	€ 77.651
Totaal activa	€ 531.650	€ 441.038		€ 531.650	€ 441.038

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

In 2022 is € 14.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Er is hoofdzakelijk geïnvesteerd in ICT-middelen (€ 7.000). Verder is er geïnvesteerd in leer- en hulpmiddelen van de lesmethode Pluspunt (€ 5.000) en meubilair (€ 2.000). De totale afschrijvingslasten bedroegen € 14.000. Aangezien de totale investeringen gelijk waren aan de afschrijvingslasten, is de boekwaarde van de materiële activa per saldo gelijk gebleven.

Vorderingen

De belangrijkste vordering was voorgaande jaren de vordering op het ministerie i.v.m. het betaalritme van de personele bekostiging. In de periode augustus-december werd minder dan 5/12 van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er op 31 december sprake was van een vordering. Deze vordering op het ministerie bedroeg vorig jaar € 36.000. Vanaf augustus 2022 is er geen nieuwe vordering opgebouwd vanwege de vereenvoudiging van de bekostiging. Om deze reden is de totale omvang van de vorderingen in 2022 sterk afgenomen.

De daling van de totale vorderingen wordt beperkt door een toename van de overige vorderingen en stijgende vooruitbetaalde kosten. De daling van de vorderingen wordt ook afgezwakt door de vordering op de gemeente (waar vorig jaar geen sprake van was). Per saldo zijn de vorderingen € 18.000 lager dan op 31 december 2021.

De vorderingen bestond op 31 december 2022 uit een vordering op de gemeente (€ 8.000), overige vorderingen (€ 2.000) en vooruitbetaalde kosten (€ 14.000).

Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden. Er is derhalve geen voorziening wegens mogelijke oninbaarheid opgenomen.

Liquide middelen

De omvang van de liquide middelen is in 2022 met € 109.000 toegenomen. Dit is meer dan het positieve resultaat over 2022. In de eerste plaats liggen de afname van de vorderingen en de toename van de kortlopende schulden ten grondslag aan de sterke stijging in de omvang van de liquide middelen. Beide posten worden niet als zodanig verwerkt in het resultaat maar hebben wel effect op de liquide middelen. Een afname van de vorderingen betekent dat de inkomende geldstroom hoger is dan in de baten en lasten verwerkt. Een toename van de schulden betekent dat de uitgaande geldstroom lager is dan in de baten en lasten verwerkt. Beide ontwikkelingen hebben een positief effect op de liquide positie.

Ook de betrekkelijk lage investeringen en de toename van de voorzieningen spelen een rol. Per saldo waren de afschrijvingen en de toevoegingen aan de voorzieningen hoger dan de investeringen en onttrekkingen aan de voorzieningen. Dit heeft een positief effect op de liquide positie.

Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Eigen vermogen

Het positieve resultaat is € 49.000. Het totale eigen vermogen is toegenomen met dit bedrag en bedraagt op 31 december 2022 in totaal € 275.000. Het eigen vermogen van de vereniging bestaat uit een algemene reserve en een bestemmingsreserve publiek.

Bij de resultaatverdeling is € 49.000 aan de algemene reserve toegevoegd. De algemene reserve bedraagt € 275.000 op 31 december 2022.

Naast de algemene reserve is er, zoals aangegeven, een bestemmingsreserve publiek. Het betreft de bestemmingsreserve nulmeting. Deze reserve is ontstaan bij de invoering van de lumpsumbekostiging. De op dat moment aanwezige materiële vaste activa is tegen boekwaarde opgenomen in de administratie. Hier is de bestemmingsreserve nulmeting tegenover gezet. De reserve is bedoeld ter dekking van de afschrijvingslasten van de betreffende materiële vaste activa en heeft daarmee een eindig karakter. De afschrijvingslasten van de materiële vaste activa uit de nulmeting bedroegen in 2022 in totaal € 200. Na de onttrekking van dit bedrag bedraagt de reserve op 31 december 2022 nog € 100.

Voorzieningen

De vereniging heeft twee voorzieningen, een jubileumvoorziening en een onderhoudsvoorziening.

De jubileumvoorziening is bedoeld ter dekking van de gratificaties bij een 25- of 40-jarig dienstverband. In 2022 is er geen bedrag onttrokken aan deze personele voorziening voor ambtsjubilea. Jaarlijks wordt de hoogte van de voorziening bepaald op basis van het zittend personeelsbestand, hun leeftijd en de blijfkans. De voorziening was hoger dan nodig om de toekomstige gratificaties te dekken. Om die reden is € 2.000 vrijgefallen. De voorziening bedraagt op 31 december 2022 € 14.000.

De voorziening groot onderhoud is bedoeld ter dekking en egalisatie van de lasten van het groot onderhoud. In 2022 is op basis van het meerjarenonderhoudsplan € 22.000 gedoteerd. Er is € 1.000 onttrokken aan de voorziening wegens uitgevoerde werkzaamheden. De voorziening bedraagt per 31 december 2022 € 141.000.

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaat uit een vooruit ontvangen investeringssubsidie. Jaarlijks valt een bedrag gelijk aan de afschrijvingslasten van de bijbehorende investeringen vrij ten gunste van de exploitatie. In 2022 is € 200 vrijgefallen ten gunste van de exploitatie.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan voor 55% uit salarisgebonden schulden. Dit zijn de nog af te dragen loonheffing en pensioenpremies over december en het nog te betalen vakantiegeld voor de periode juni-december. Deze schulden worden eind januari respectievelijk eind mei betaald. De salarisgebonden schulden zijn € 1.000 hoger dan op 31 december 2021 en bedragen in totaal € 55.000.

De kortlopende schulden uit nog te betalen facturen over 2022 zijn afgenomen met € 11.000 en de overige vorderingen zijn gedaald met € 4.000. Ondanks deze dalingen zijn de totale vorderingen toegenomen met € 23.000. Dit komt met name doordat de overige overlopende passiva is toegenomen met € 29.000 vanwege een nog te besteden vergoeding van de gemeente (€ 24.000), enkele nog te betalen posten (€ 4.000) en een bindingstoelage die nog betaald moet worden (€ 1.000). Ook een vooruit ontvangen subsidie van het ministerie (€ 8.000) draagt bij aan de toename van de totale vorderingen. De kortlopende schulden bedragen op 31 december 2022 in totaal € 100.000.

7. ANALYSE RESULTAAT

De begroting van 2022 liet een positief resultaat zien van € 25.000. Het gerealiseerde resultaat is € 49.000 positief. Zodoende is het resultaat € 24.000 hoger dan begroot.

Het resultaat is hoger dan de begroting, omdat de baten hoger waren dan begroot. De toename van de baten komt vooral door de gestegen rijksbijdrage. De lasten (met name de personele lasten en de overige lasten) zijn ook toegenomen, maar minder sterk dan de baten.

In de volgende paragraaf wordt ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begroting 2022 en op de verschillen tussen 2022 en 2021.

8. ANALYSE REALISATIE HUIDIG JAAR VERSUS REALISATIE VOORGAAND JAAR EN REALISATIE HUIDIG JAAR VERSUS BEGROTING

In de volgende tabel volgt een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2022 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2021.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil	Realisatie 2021	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	958.834	857.496	101.338	819.573	139.260
Overige overheidsbijdragen	1.280	240	1.040	12.944	-11.665
Overige baten	2.369	-	2.369	2.255	114
Totaal baten	962.483	857.736	104.747	834.773	127.709
Lasten					
Personele lasten	710.158	665.070	-45.088	623.671	-86.487
Afschrijvingen	13.972	10.168	-3.804	11.768	-2.205
Huisvestingslasten	68.941	60.607	-8.334	57.713	-11.228
Overige lasten	120.113	97.050	-23.063	108.126	-11.987
Totaal lasten	913.184	832.895	-80.289	801.277	-111.907
Saldo baten en lasten	49.298	24.841	24.458	33.495	15.802
Financiële baten en lasten					
Financiële lasten	244	-	-244	206	-38
Totaal financiële baten en lasten	-244	-	-244	-206	-38
Totaal resultaat	49.054	24.841	24.214	33.289	15.764

Toelichting op de staat van baten en lasten

Rijksbijdragen OCenW

De rijksbijdragen bestaan uit de reguliere, de overige subsidies van het ministerie van OCenW en de vergoeding van het samenwerkingsverband. Het totaal aan ontvangen rijksbijdrage is € 959.000. Dat is € 139.000 meer dan in 2021 en € 101.000 hoger dan begroot.

De reguliere subsidies worden toegekend aan de hand van het vastgestelde leerlingaantal. In 2022 werd voor gemiddeld 109 leerlingen bekostiging ontvangen, in 2021 voor gemiddeld 101. Het (positieve) verschil ten opzichte van 2021 in de reguliere subsidie van het ministerie is € 89.000. De stijging van het leerlingaantal kan geen volledige verklaring vormen voor de hogere rijksbijdrage. De betrekkelijk grote stijging van de reguliere subsidie komt eveneens door het afsluiten van twee

nieuwe cao's. Als gevolg van deze cao-wijzigingen zijn de normbedragen verhoogd. De reguliere rijksbijdrage was € 78.000 hoger dan begroot. Dit komt eveneens door de (onverwacht) gestegen normbedragen.

Ten opzichte van 2021 zijn de overige subsidies relatief gezien fors toegenomen. De overige subsidies zijn namelijk per saldo gestegen met € 22.000. De verhoging wordt grotendeels veroorzaakt door extra middelen die zijn ontvangen als gevolg van het Nationaal Programma Onderwijs. In 2021 was dit voor de duur van 5 maanden. In 2022 is er voor het hele jaar (12 maanden) aanvullende subsidie ontvangen vanwege het NPO. Dit heeft ertoe geleid dat het totale bedrag aan NPO subsidie gestegen is met € 42.000. Ook is er meer subsidie ontvangen voor professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiding. Tegenover al de extra baten ten opzichte van 2021 staat het wegvallen van de prestatiebox en het wegvallen van enkele overige subsidies waaronder de subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma.

De vergoeding van het Samenwerkingsverband was in 2022 € 23.000 hoger dan de ontvangen vergoeding in 2021 en € 20.000 hoger dan begroot. Dit komt doordat in november en december 2022 extra middelen zijn ontvangen voor arrangementen. De vergoeding bedroeg in 2022 in totaal € 55.000.

Overige overheidsbijdrage

In de begroting was alleen uitgegaan van een gemeentelijke subsidie van € 200. Deze subsidie is de vrijval uit de investeringssubsidie die enige jaren terug is ontvangen. De vrijval is gelijk aan de afschrijvingslasten van de bijbehorende inventaris. Naast deze vrijval is er in 2022 nog een andere gemeentelijk subsidie ontvangen van € 1.000. Het betreft een vergoeding in het kader van de het Brabants VerkeersveiligheidsLabel. Deze subsidie was niet voorzien in de begroting. De realisatie is zodoende € 1.000 hoger dan begroot.

Vergeleken met 2021 zijn de overige overheidsbijdrage € 12.000 lager. Dit komt doordat in 2021 eenmalig meer is vrijgevallen (€ 12.000) uit de investeringssubsidie om de boekwaarde van de bijbehorende inventaris aan te laten sluiten op het saldo van de investeringssubsidie.

Overige baten

In de begroting was geen rekening gehouden met overige baten. In totaal is € 2.000 ontvangen aan overige baten. Dit betreft enkele vergoedingen op de schoolbankrekening. Dat is nagenoeg gelijk aan de ontvangen baten in 2021.

Personele lasten

De personele lasten bestaan uit de loonkosten en overige personele lasten.

In de begroting was uitgegaan van een gemiddelde formatieve inzet van 8,89 fte (exclusief vervanging). De gerealiseerde gemiddelde formatieve inzet is 8,62 fte (exclusief vervanging). De formatieve inzet is zodoende 0,27 fte lager. Ondanks de lagere formatieve inzet, waren de loonkosten € 21.000 hoger dan begroot. Dit komt door de loonsverhogingen conform de twee nieuw afgesloten cao's in 2022.

De overige personele lasten waren € 24.000 hoger dan begroot, dit betreft met name hogere kosten uitbesteding derden. In totaal waren de personele lasten € 45.000 hoger dan begroot.

De loonkosten waren € 49.000 hoger dan in 2021. In 2021 was de formatieve inzet gemiddeld 7,65 fte exclusief vervanging. De formatieve inzet is dus toegenomen in 2022. De stijging van de formatieve inzet is gerealiseerd met de ontvangen NPO-gelden. In 2021 kwam 0,24 fte ten lasten van de subsidie NPO. In 2022 is dit 1,53 fte. Een andere reden voor de hogere loonkosten is de loonsverhogingen conform de in 2022 afgesloten cao's.

De overige personele lasten waren € 37.000 hoger dan gerealiseerd in 2021. Dit komt vooral door hogere kosten uitbesteding derden.

Afschrijvingen

In de begroting was uitgegaan van € 12.000 aan investeringen. Er is € 14.000 geïnvesteerd. De investeringen sloten derhalve betrekkelijk goed aan op de begrote investeringen. De afschrijvingslasten waren echter € 4.000 hoger dan begroot. Dit wordt in grote mate veroorzaakt door hogere investeringen in ICT-middelen dan begroot. De afschrijvingslasten aangaande ICT-middelen zijn dus toegenomen. Daarbij komt dat ICT-middelen een relatief korte afschrijvingstermijn hebben.

De afschrijvingslasten waren € 2.000 hoger dan in 2021. Dit komt eveneens met name door de extra investeringen in ICT-middelen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten waren in totaal € 8.000 hoger dan begroot en € 11.000 hoger dan in 2021. Veel posten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. Het verschil met de begroting en het vorige verslagjaar komt door de toegenomen lasten aangaande elektriciteit.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten bestaan uit administratie en beheerlasten, uit de lasten inventaris en apparatuur, uit de lasten leer- en hulpmiddelen en uit overige lasten.

De totale overige instellingslasten waren per saldo € 23.000 hoger dan begroot. De overige lasten zijn € 13.000 hoger dan verwacht. Dit komt met name door hogere kosten omtrent bijzondere activiteiten, toegenomen algemene kosten, extra kosten omtrent toetsen (zoals de IEP eindtoets) en hogere representatiekosten. Daarnaast zijn de administratie en beheerlasten in totaal € 10.000 hoger door o.a. hogere kosten uitbesteding administratie, gestegen accountantskosten en hogere kosten aangaande bestuurs- en managementondersteuning. Tot slot zijn de kosten wat betreft inventaris en apparatuur ook relatief veel toegenomen. De kosten van de leer- en hulpmiddelen zijn conform begroot.

De overige instellingslasten waren € 12.000 hoger dan in 2021. Bovenstaande ontwikkelingen verklaren, naast het verschil met begroting, ook het verschil met vorig jaar. Uitzondering is de daling van de lasten leer- en hulpmiddelen in 2022 vanwege lagere ICT-gerelateerde uitgaven. Hierdoor wordt de stijging van de overige instellingslasten ten opzichte van 2021 afgezwakt.

Financiële baten en lasten

Door de negatieve rentestand moest er € 200 aan rente betaald worden over de bank- en spaartegoeden.

De financiële lasten zijn vergelijkbaar met de lasten in 2021.

Investerings- en financieringsbeleid

Het beleid van de vereniging is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen waarvoor geen investeringssubsidie wordt ontvangen. Het uitgangspunt is dat geen vreemd vermogen wordt aangetrokken voor het doen van investeringen. De investeringen van 2022 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd.

De toekomstige omvang van de liquide middelen is te zien in de toekomstbalans in de continuïteitsparagraaf. Hierbij is rekening gehouden met de geplande investeringen en de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening. Uit de meerjarenbalans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren meer dan voldoende zal zijn om de lasten, de investeringen en de onttrekkingen uit de voorzieningen te betalen.

Treasuryverslag

De vereniging heeft begin 2016 haar treasurystatuut aangepast op basis van de nieuwe regeling beleggen, belenen en derivaten. De aanpassing had geen gevolgen voor de wijze waarop de vereniging met de liquide middelen omgaat. De vereniging heeft in 2022 gehandeld conform het statuut. Er hebben geen bijzondere treasury-activiteiten plaatsgevonden. De liquide middelen zijn risicomijdend belegd op spaarrekeningen van de Rabobank. De Rabobank heeft een A-rating en voldoet daarmee aan de criteria.

9. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In deze paragraaf wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de vereniging. Hiermee wordt een beeld geschetst over de continuïteit van de vereniging. Er is geen sprake van majeure investeringen of van volledige doordecentralisatie van de huisvesting. Er worden wat dat betreft geen wijzigingen op huisvestingsgebied en het huisvestingsbeleid verwacht. De opgenomen meerjarenbegroting heeft daarom conform voorschrift betrekking op drie jaar.

Kengetallen

	Werkelijk		Prognose		
	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal leerlingen op de teldatum	112	117	111	121	121
Personele bezetting in FTE per 31 december					
Bestuur / Management	0,96	0,81	0,85	0,85	0,85
Personeel primair proces	5,41	5,35	5,49	5,49	5,49
Ondersteunend personeel	1,59	2,50	2,23	2,23	2,23
Totaal personele bezetting	7,96	8,66	8,56	8,56	8,56
Aantal leerlingen / Totaal personeel	14,07	13,51	12,96	14,13	14,13
Aantal leerlingen / Onderwijz. personeel	20,70	21,87	20,23	22,05	22,05

Het verwachte leerlingenaantal van de vereniging heeft een sterk stijgende lijn laten zien de afgelopen jaren. Ook in 2022 is het leerlingenaantal fors gestegen. Voor het komende jaar wordt verwacht dat het leerlingenaantal voor het eerst in jaren iets zal afnemen. Echter, in 2024 zet de stijging van het leerlingenaantal verder door, waarna het naar verwachting zal stabiliseren. Deze verwachting is gebaseerd op het aantal al bekende in- en uitstromende leerlingen en het aantal kinderen binnen het voedingsgebied van de vereniging. Het hoger aantal leerlingen in 2022 komt naar alle waarschijnlijkheid (deels) door de verplaatsing van de teldatum van 1 oktober naar 1 februari. Een goede vergelijking met voorgaande jaren is daardoor niet mogelijk.

In de begroting wordt uitgegaan van een (nagenoeg) gelijkblijvende formatieve inzet in 2023. Vanaf augustus 2023 wordt geen NPO-subsidie meer ontvangen. Hiermee stopt NPO bekostiging na schooljaar 2022-2023, maar de nog niet bestede NPO-middelen kunnen tot en met schooljaar 2024-2025 conform de NPO-doelstellingen worden ingezet. In de formatieve inzet is met deze ontwikkelingen rekening gehouden, want er wordt nog 1,64 fte in schooljaar 2022-2023 vanuit NPO gefinancierd.

Gelet op het stijgende leerlingenaantal zal de formatieve inzet, ondanks het wegvallen van de NPO-gelden, maar zeer beperkt afnemen. De formatieve inzet wordt de komende jaren, waar nodig, aangepast op de financiële ontwikkelingen binnen de vereniging.

Balans

	Werkelijk		Prognose		
	2021	2022	2023	2024	2025
Activa					
Materiële vaste activa	€ 76.468	€ 76.117	€ 70.787	€ 56.375	€ 47.416
Totaal vaste activa	€ 76.468	€ 76.117	€ 70.787	€ 56.375	€ 47.416
Vorderingen	€ 41.623	€ 23.504	€ 19.260	€ 19.260	€ 19.260
Liquide middelen	€ 322.947	€ 432.030	€ 536.858	€ 553.833	€ 577.195
Totaal vlottende activa	€ 364.570	€ 455.534	€ 556.118	€ 573.093	€ 596.455
Totaal Activa	€ 441.038	€ 531.650	€ 626.904	€ 629.467	€ 643.870
Passiva					
Algemene reserve	€ 226.065	€ 275.302	€ 359.047	€ 345.192	€ 346.855
Bestemmingsreserves	€ 289	€ 105	€ -	€ -	€ -
Totaal eigen vermogen	€ 226.354	€ 275.408	€ 359.047	€ 345.192	€ 346.855
Voorzieningen	€ 136.306	€ 155.513	€ 172.458	€ 189.060	€ 201.800
Langlopende schulden	€ 727	€ 487	€ 184	€ -	€ -
Kortlopende schulden	€ 77.651	€ 100.243	€ 95.216	€ 95.216	€ 95.216
Totaal passiva	€ 441.038	€ 531.650	€ 626.904	€ 629.467	€ 643.870

De omvang van de balans zal de komende jaren toenemen. Dit wordt veroorzaakt doordat er meer wordt gedoteerd dan onttrokken aan de onderhoudsvoorziening, door het verwachte overschot komend jaar en de hogere kortlopende schulden vanwege een vooruit ontvangen vergoeding van de gemeente i.v.m. de aanstaande verbouwing.

Hoewel het gaat om prognosecijfers kan worden gesteld dat de kengetallen ook de komende drie jaren nog voldoen aan de signaleringswaarden van de inspectie.

De boekwaarde van de materiële vaste activa zal de komende jaren dalen. De inventaris is bij het betrekken van de nieuwbouw volledig op orde gebracht, waardoor de komende jaren nauwelijks investeringen nodig zullen zijn. Daarnaast is er in 2022 een subsidie voor 1^e inrichting van de gemeente ontvangen. Hiermee wordt, wanneer de verbouwing afgerond is, de inrichting van de nieuwe lokalen bekostigd. Het is nog niet bekend wanneer de verbouwing plaats zal vinden.

De omvang van de vorderingen is lastig te voorspellen. De omvang wordt bepaald door het moment waarop subsidies en andere vergoedingen worden ontvangen. De vorderingen zijn in 2022 sterk gedaald doordat er op 31 december 2022 geen vordering op het ministerie meer was. Deze vordering op het ministerie zal in de toekomst ook niet opnieuw worden opgebouwd, vanwege de vereenvoudiging van de bekostiging vanaf 1 januari 2023.

Op 31 december 2022 was er sprake van een vordering op de gemeente i.v.m. de verbouwing. Aangezien nog niet met zekerheid gezegd kan worden wanneer de verbouwing plaats zal gaan vinden, zijn deze vorderingen op de gemeente gehandhaafd. De vooruit betaalde kosten waren in 2022 betrekkelijk hoog. Voor de komende jaren is daarom rekening gehouden met het gemiddelde over 2021 en 2022. In de meerjarenbalans is voor de overige vorderingen uitgegaan van de omvang van de vorderingen op 31 december 2022.

De wijzigingen in de omvang van de liquide middelen wordt bepaald door de mutaties bij de andere balansposten. Met name het resultaat, de investeringen versus de afschrijvingen en de onttrekkingen uit de voorziening zijn van invloed op de liquide positie. Voor de komende jaren wordt een stijging verwacht van de omvang van de liquide middelen. De scherpe stijging van de liquide middelen in 2023 wordt vooral veroorzaakt door het verwachte positieve resultaat, de toevoegingen aan de onderhoudsvoorziening en de lage investeringen. In 2024 en 2025 nemen de liquide middelen verder toe in omvang, omdat de afschrijvingslasten hoger zijn dan de geplande investeringen en de toevoegingen aan de onderhoudsvoorziening hoger zijn dan de onttrekkingen. De omvang van de liquide middelen zal alle jaren voldoende zijn om aan alle verplichtingen te voldoen.

De begrote resultaten zijn met het eigen vermogen verrekend. In 2023 zal het laatste bedrag met de bestemmingsreserve nulmeting worden verrekend. Vanaf dat moment zal het volledige resultaat met de algemene reserve worden verrekend.

De verwachting is dat de onttrekkingen aan de jubileumvoorziening ongeveer gelijk zullen zijn aan de toevoegingen. Dit hangt sterk af van de mutaties in het personeelsbestand. De toevoegingen aan en de onttrekkingen aan de onderhoudsvoorziening zijn gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan. Aan de voorziening groot onderhoud wordt jaarlijks € 22.000 toegevoegd. De komende jaren is maar in zeer beperkte mate sprake van groot onderhoud. Dit maakt dat de toevoegingen hoger zijn dan de onttrekkingen. De omvang van de onderhoudsvoorziening zal hierdoor toenemen.

De hoogte van de kortlopende schulden is doorgaans lastig te voorspellen. De hoogte is sterk afhankelijk van het moment waarop de facturen worden ontvangen. De omvang van de overige kortlopende schulden is in de toekomstbalans gelijk gehouden aan de stand van eind 2022 op één uitzondering na. Voor de komende jaren is geen rekening gehouden met nog enkele te betalen posten en een bindingstoelage in 2022. De vooruit ontvangen investeringssubsidie van gemeente is wel meegenomen ieder jaar, omdat (nog) niet duidelijk is wanneer deze uitgegeven zal gaan worden.

Staat van baten en lasten

	Werkelijk		Prognose		
	2021	2022	2023	2024	2025
Baten					
Rijksbijdragen	€ 819.573	€ 958.834	€ 979.138	€ 901.618	€ 937.909
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 12.944	€ 1.280	€ 200	€ 160	€ 120
Overige baten	€ 2.255	€ 2.369	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 834.773	€ 962.483	€ 979.338	€ 901.778	€ 938.029
Lasten					
Personeelslasten	€ 623.671	€ 710.158	€ 714.848	€ 735.700	€ 758.886
Afschrijvingen	€ 11.768	€ 13.972	€ 16.330	€ 16.412	€ 13.959
Huisvestingslasten	€ 57.713	€ 68.941	€ 64.871	€ 64.871	€ 64.871
Overige lasten	€ 108.126	€ 120.113	€ 99.650	€ 98.650	€ 98.650
Totaal lasten	€ 801.277	€ 913.184	€ 895.699	€ 915.633	€ 936.366
Saldo baten en lasten	€ 33.495	€ 49.298	€ 83.640	€ -13.855	€ 1.663
Financiële lasten	€ 206	€ 244	€ -	€ -	€ -
Saldo financiële baten en lasten	€ -206	€ -244	€ -	€ -	€ -
Totaal Resultaat	€ 33.289	€ 49.054	€ 83.640	€ -13.855	€ 1.663

Onderstaande toelichting op de meerjarenbegroting is een cijfermatige toelichting. Voor de inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar het algemeen deel van het bestuursverslag. De meerjarenbegroting 2023-2025 is vastgesteld na goedkeuring van het toezichthoudend bestuur.

Er is niet met meerdere scenario's gewerkt. De meest invloedrijke factor in de meerjarenbegroting is het leerlingenaantal. Bij een hoger dan verwacht leerlingenaantal ontstaat mogelijk ruimte voor hogere formatieve inzet. Bij een lager leerlingenaantal zal worden bekeken of de formatieve inzet moet worden verlaagd of dat een groter deel van het eigen vermogen zal worden ingezet.

De begroting 2023 met de meerjarenbegroting 2023-2027 is de eerste begroting met de nieuwe bekostiging. De begrote rijksbijdragen zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen leerlingaantallen. De verwachting is dat het leerlingaantal, na een eenmalige daling in 2023, weer fors zal toenemen in 2024. Deze opwaartse trend in het leerlingenaantal heeft een stimulerend effect op de hoogte van de rijksbijdrage in 2023 en 2025

De daling van het leerlingaantal in 2023 zorgt voor een daling van de rijksbijdragen in 2024. In 2025 wordt uitgegaan van een stabiliserend leerlingaantal. Dat heeft een stabiliserend effect op de rijksbijdrage in de jaren daarna.

Bij de bepaling van de rijksbijdragen gedurende aankomende jaren is uitgegaan van de normbedragen van eind 2022. Er is geen rekening gehouden met verhoging van de normbedragen en/of nabetalingsen. Indien deze worden ontvangen, zullen ze waarschijnlijk nodig zijn om hogere (salaris)lasten te dekken.

De NPO-gelden zijn nog opgenomen in de begroting tot en met juli 2023. Vanaf dat moment worden er geen NPO-gelden meer ontvangen. Het vervallen van deze aanvullende vergoeding heeft een drukkende werking op de rijksbijdrage in 2023 en zorgt in 2024 voor een (verdere) daling van de rijksbijdrage.

De gemeentelijke subsidie is de vrijval van de investeringssubsidie. Er zijn geen overige baten begroot.

De salarislasten zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen formatieve inzet. De (nagenoeg) gelijkblijvend formatieve inzet in 2023 zorgt ervoor dat de personele lasten (bijna) ongewijzigd blijven. Er is wel een verschuiving zichtbaar van onderwijs ondersteunend personeel naar onderwijzend personeel. Ondanks het wegvallen van de NPO-subsidie zal de formatieve gelijk blijven in 2024 en 2025. Aanleiding hiervoor is het stijgende leerlingaantal en de daarmee gepaard gaande stijging van de rijksbijdrage gedurende. Alleen in 2024 nemen de rijksbijdrage af, deze eenmalige daling vertaalt zich niet door in een lagere formatieve inzet.

De overige personele lasten zijn de komende jaren begroot in lijn met de historische lasten. Er is voornamelijk rekening gehouden met kosten uitbesteding derden (€ 50.000) en nascholingskosten (€ 11.000).

De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de lasten van de in de administratie aanwezige materiële vaste activa en de afschrijvingslasten van de nieuwe investeringen. De afschrijvingslasten zullen aankomend jaar stijgen. Dit komt door geplande uitbreidingsinvesteringen en vervanging van nog niet volledig afgeschreven investeringen. In 2024 zullen de afschrijvingslasten gelijk blijven. De lasten zullen in 2025 dalen, omdat nog niet alle afgeschreven materiële vast activa vervangen zal worden.

De huisvestingslasten zijn grotendeels gebaseerd op de historische gegevens en de huidige termijnbedragen. Er is een relatief grote stijging ingecalculeerd voor de kosten wat betreft energie en water. De schoonmaakkosten zullen daarentegen naar alle waarschijnlijkheid licht afnemen. Er wordt volgend jaar geen wijziging in de huisvestingssituatie verwacht. In de toekomst zal de school worden uitgebreid. Vanwege vertragende omstandigheden kan nog niet worden vastgesteld wanneer deze uitbreiding zal plaatsvinden. De invloed hiervan op de lasten is nog niet in te schatten.

De overige materiële instellingslasten zijn eveneens grotendeels begroot op het niveau van 2022. De begroting 2023 bijna gelijk aan de realisatie 2022. Voor 2024 en 2025 worden ook geen grote wijzigingen verwacht als het gaat over de omvang van de overige materiële lasten.

Financiële kengetallen

De meerjarenbegroting in combinatie met de toekomstbalans zorgen voor de volgende prognose van de financiële kengetallen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie. Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetallen	Werkelijk		Prognose		
	2021	2022	2023	2024	2025
Liquiditeit (quick ratio)	4,70	4,54	5,84	6,02	6,26
Rentabiliteit	0,04	0,05	0,09	-0,02	0,00
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,82	0,81	0,85	0,85	0,85
Weerstandvermogen	0,27	0,29	0,37	0,38	0,37
Normatief publiek eigen vermogen	0,60	0,73	0,97	0,97	1,00

10. OVERIGE RAPPORTAGES

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De vereniging wil verantwoord financieel beleid voeren, waarmee de financiële middelen worden aangewend om een zo hoog mogelijke kwaliteit van het onderwijs te genereren, zonder dat financiële risico's in de organisatie ontstaan. De interne beheersing van de processen binnen de vereniging is primair een verantwoordelijkheid van het bestuur. Het totale stelsel van functiescheidingen, autorisaties en andere maatregelen en procedures ondersteunt het bestuur bij het beheersen van de processen. De omvang van de organisatie maakt dat een functiescheiding niet altijd mogelijk is. Bij de factuurafhandeling is functiescheiding gerealiseerd. De facturen worden digitaal verwerkt. De directeur bereidt de verwerking voor en de penningmeester keurt de factuur goed. De betaling van de facturen wordt onder een service level agreement verzorgd door een extern administratiekantoor. Dit geldt ook voor de betaling van de salarissen. De personele mutaties worden digitaal via een vastgelegde workflow doorgegeven aan het administratiekantoor.

Het financiële planningsinstrumentarium bestaat uit een meerjarenbegroting en een meerjarenformatieplan. De meerjarenbegroting wordt normaal gesproken in het najaar opgesteld en vastgesteld. Deze meerjarenbegroting betreft vijf kalenderjaren. Het bestuursformatieplan wordt in het voorjaar opgesteld en betreft de komende vier schooljaren. Via deze planningsinstrumenten worden de financiële risico's in beeld gebracht. Op basis hiervan kan worden besloten of aanpassing van het beleid noodzakelijk is. Het controlinstrumentarium bestaat uit financiële tussenrapportages van het administratiekantoor en de jaarrekening. Op basis van de tussenrapportages kan worden bepaald of de uitgaven conform planning zijn en of bijsturing noodzakelijk is. Het financiële plannings- en controlinstrumentarium maakt onderdeel uit van het interne risico-beheersings- en controlesysteem. Gezien de omvang van de organisatie is gekozen voor een beheersings- en controlesysteem van bescheiden omvang.

Met de inrichting van het interne risicobeheersings- en controlesysteem wordt voorkomen dat er onrechtmatig wordt gehandeld. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat er een goed beeld is van de financiële situatie.

Het bestuur heeft geen plannen om het interne risicobeheersings- en controlesysteem te wijzigen.

Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Het interne risicobeheersing- en controlesysteem bestaat voor het financiële deel uit de plannings- en controlinstrumenten zoals hiervoor weergegeven bij het risicobeheersings- en controlesysteem. Daarnaast is er sprake van regelmatige evaluatie van de beleidsplannen en de realisatie daarvan. De bezoeken van de onderwijsinspectie spelen hier ook een rol bij.

Als belangrijkste algemene risico's worden gezien:

8. Schaarste arbeidsmarkt

Voor de komende jaren wordt schaarste op de arbeidsmarkt verwacht. Het risico is dat natuurlijk verloop niet kan worden opgevangen, doordat bijvoorbeeld voor bepaalde groepen moeilijker goede leerkrachten kunnen worden gevonden. Daarnaast geeft dit het risico dat leerkrachten makkelijker elders een benoeming kunnen krijgen waardoor er meer verloop is, dat ook moet worden opgevangen in kwantitatieve en kwalitatieve zin.

➔ **Beleidsmaatregel:** zorgen dat je een aantrekkelijke werkgever bent door het voeren van een goed personeelsbeleid. Daarnaast kun je als school plaats bieden aan LIO-stagiaires en goed contact houden met de opleidingen.

- Componentenmethode.

Er wordt al jaren gesproken het invoeren van de componentenmethode. Bij de invoeren hiervan bestaat het risico dat er een grote inhaaldotatie nodig is. Voor de school is dit risico echter beperkt, aangezien het schoolgebouw zeer recenter is verbouwd.

- ➔ Beleidsmaatregel: ontwikkelingen op dit gebied zullen nauwgezet worden gevolgd. Op het moment dat de componentenmethode wordt ingevoerd, zal er een weloverwogen besluit genomen worden als het gaat over de keuze tussen afschrijven en het aanhouden van een voorziening.
- Vereenvoudiging bekostigingssystematiek
De bekostigingssystematiek is vereenvoudigd. Er wordt geen rekening meer gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) van de leraren in de berekening van de bekostiging. Tegenover de salarisverhogingen als gevolg van de periodieke stijgingen staan niet langer hogere baten. Echter, verwacht wordt der er voldoende natuurlijk verloop is.
- ➔ Beleidsmaatregel: goed monitoren over er voldoende natuurlijk verloop is over de lange termijn. Mocht dit niet het geval zijn, kan er vanwege de goede monitoring naar gehandeld worden en rekening mee gehouden worden. Mocht er geen sprake zijn van voldoende natuurlijk verloop of stijging van de subsidie, zal er tijdig ingegrepen moeten worden op de omvang van de formatieve inzet.
- Leerlingenaantal
De ontwikkeling van het leerlingenaantal van de school maakt dat de financiële positie van de school kwetsbaar is. De afgelopen paar jaar is het leerlingenaantal licht gestegen, waardoor er meer financiële rust is ontstaan. Een daling met een paar leerlingen kan ervoor zorgen dat een lagere vergoeding voor de schoolleiding wordt ontvangen van het ministerie. Ook een wijziging van de CBS achterstandsscore kan een financiële impact hebben. Dit maakt de school financieel kwetsbaar.
- ➔ Beleidsmaatregel: Om bovengenoemde reden(en) is het opstellen van een goede prognose zeer belangrijk.

Normatief eigen vermogen

De inspectie van het onderwijs heeft in 2020 een rekenmethode ontwikkeld om te bepalen wat een redelijk (publiek) eigen vermogen is om aan te houden.

Ratio normatief publiek eigen vermogen wordt weergegeven door het verhoudingsgetal tussen publiek en normatief publiek eigen vermogen. Een getal boven de 1 duidt op mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Het normatief eigen vermogen is het vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen.

Indien het publieke eigen vermogen hoger is dan het normatief eigen vermogen, is er mogelijk sprake van bovenmatig eigen vermogen. In dat geval moet worden onderbouwd waarom een hoger eigen vermogen nodig is, of er moet een bestedingsplan worden opgesteld.

Het normatief eigen vermogen wordt bepaald door:

- aanschafwaarde van de gebouwen (0,5 x aanschafwaarde x 1,27)
- boekwaarde overige materiële vaste activa
- omvangafhankelijke rekenfactor (tussen 5% en 10% van omzet) x totale baten

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Aanschafwaarde gebouwen	-	-
Meeneemwaarde gebouwen 0,5 x Aanschafwaarde gebouwen x bouwkostenindex: 1,27	-	-
Boekwaarde resterende MVA	76.117	76.468
Totaal baten (incl. fin. baten)	962.483	834.773
Baten x omvangafhankelijke rekenfactor	-	-
Vaste risicobuffer van toepassing indien totale baten van Vereniging kleiner dan 3 mln.	300.000	300.000
Normatief publiek eigen vermogen	<u>376.117</u>	<u>376.468</u>
Publiek eigen vermogen	<u>275.408</u>	<u>226.354</u>
Kengetal norm. publiek eigen vermogen:	0,73	0,60

Uitgaande van de jaarrekening van 2022 bedraagt het normatief vermogen € 371.000. Het eigen vermogen publiek bedraagt € 359.000. Er zou derhalve geen sprake zijn van mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

De meerjarenbegroting geeft aan dat de vereniging de intentie heeft om de komende jaren het eigen vermogen niet te laten toenemen tot boven het normatieve eigen vermogen. In 2025 is de signaleringswaarde 1,00 op basis van de meerjarenbegroting.

KENGETALLEN

Kengetal	2022	2021	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Liquiditeit (quick ratio)	4,54	4,70	kleiner dan 1,50
Liquiditeit (absolute omvang)	€ 322.947	€ 432.030	> € 100.000
Rentabiliteit	0,05	0,04	afhankelijk van fin. positie
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,81	0,82	kleiner dan 0,30
Weerstandvermogen	0,29	0,27	kleiner dan 0,05
Ratio normatief publiek eigen vermogen	0,73	0,60	groter dan 1,00

Liquiditeit

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Rentabiliteit

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Solvabiliteit 2 / incl. voorzieningen

Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Weerstandvermogen

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Er zijn meerdere definities van het weerstandvermogen, bovenstaande wordt door de inspectie gebruikt. In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Het weerstandvermogen geeft derhalve aan of het vermogen hoog genoeg is om niet-voorziene, tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen. Bij toepassing en verankering van het risicomangement in de organisatie en het goed functioneren van de planning- en controlcyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandvermogen hebben of opbouwen.

Ratio normatief publiek eigen vermogen

Definitie: De verhouding tussen het feitelijk eigen vermogen en het normatief eigen vermogen.